Ч. 120 (13.665). Львів, четвер 10. травня 1934. Poczłową opłate opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, ІІ. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

СВЯТО НА МОГИЛІ У. С. С. У ВІВСЮ.

Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил у Підгайцях подає до відома П. Т. Громадянства, що в понеділок (другий день Зелених Свят) 28. травня ц. р. в год. 10. ранком на могилі УСС у Вівсю, підгаєцького повіту, відбудеться, як щороку, поминальне богослуження за поляглих борців за волю України.

Закликаємо все Громадянство взяти участь у цьому святі, а освітні товариства просимо вислати хори й орхестри.

Пригадуємо товариствам, що вінки з тризубами можуть бути адміністративною владою задержані, а дотичні товариства потягнені до адміністративної відповідальности.

Підгайці, 4. травня 1934.

ЗА ВИДІЛ ФІЛІЇ Т. О. В. М.:

Ліна Караякова, голова. Іван Даньків, член виділу.

Літературний скандал у Москві.

МОСКВА, 8. 5. ПАТ. У Москві черговий великий скандал. Виявилося, що двох обманців Бройде і Ґанцбурґ уже від кількох років підписувалися на творах двох талановитих російських письменників Луґіва і Любич-Кошурова і заробляли таким чином понад 100.000 рублів річно. Ґанцбурґа засудили на 2 роки вязниці, а Бройде, скарбника т-ва большовицьких письменників, будуть щойно судити.

—o—

Хотів виконати замах на Дольфуса.

В Горішній Австрії на австро-німецькій границі арештовано 17-літнього Ганса Паціґа, який стрілив двічі до австрійського митного урядовця Ріґера. Відставлений до Лінцу зізнав, що походить з Дрездена і хотів дістатися до Відня, щоби виконати замах на канцлера Дольфуса. Цікаве, що австрійська влада знала наперед про його перехід крізь границю, діставши повідомлення від німецької влади.

Частинна девалюація шілінґа.

Президент Австр. Національного Банку оголосив, що стан цього банку з 30. квітня ц. р. уложено перший раз на основі фактичного курсу золота і девіз. Дотеперішній біланс банку стояв у суперечности з фактичним станом, бо спиралися за обчисленні вартости золота у відношенні 100 шілінґів в золоті за 100 шілінґів паперових, хоча на ділі 100 шілінґів у золоті коштує 128 шілінґів паперових.

Віденська преса обговорює широко виявлення Національного Банку. Тепер кільоґрам срібла коштуватиме замісць поверх 4 тисяч, поверх 5 тисяч шілінґів. Одностороннє переведення урядової девалюації шілінґа не мало, за думку преси, поважних причин і є досить незрозуміле.

Чи Ви вже зложили книжки або даток на купно доброї книжки для наших братів на заході?

Мадярщина простягає руки по Закарпаття.

БУДАПЕШТ, 8. 5. ПАТ. Премієр Ґембеш виступив у парляменті проти теперішніх кордонів Мадярщини. До спорів між Австрією і Німеччиною Мадярщина не мішається. Зате без Мадярщини питання Закарпаття не буде розвязане. Привернення монархії неактуальне.

Японський адмірал у Ґінденбурґа.

БЕРЛІН, 8. 5. ПАТ. Вчора приїхав до Берліна з офіційною візитою японський адмірал Матсушіта шеф японської ескадри шкільних кораблів. Матсушіта склав візиту президентові Ґінденбурґові.

Мін. Єфтич у Болгарії.

СОФІЯ, 8. 5. ПАТ. Міністр закордонних справ Югославії Єфтич приїхав учора до Софії в товаристві шефа політичного департаменту Мартіваца, шефа кабінету Марковича і югославянських журналістів. У Софії буде два дні. Мін. Єфтича приняв на довшій авдієнції король Борис. Вечором конферував з премієром і міністром закордонних справ Мушановим.

Ібн Савд окупує Емен.

КАІРО, 8. 5. ПАТ. Сина короля Геджаса, Ібн Савда, еміра Файсаля проголошено еміром Годейди. Ібн Савд задумує окупувати цілу територію Емену.

Анґлія і Італія радять.

ЛЬОНДОН, 8. 5. ПАТ. Анґлійський та італійський уряди радять над заплутаним положенням, викликаним війною між Ібн Савдом і імамом Емену.

По широкому світі.

— До Ню Йорку приплив корабель з обманцем Інсулом, якого негайно відвезли до Шікаґо.

— Горіючу копальню потасу у Віґнґен герметично замкнули враз з 86-ма робітниками, яких не вдалося врятувати, не зважаючи на всі зусилля. Підчас вибуху пожежі в копальні працювало 150 робітників. Звуглені тіла видобудуть щойно за два тижні.

— Німецький тижневик „Дер Штірмер“ оголосив статтю, що жиди доконали 131 ритуальних убивств в роках від 169 до 1932. Німецькі жиди запротестували перед канцлером Гітлером проти зневаги жидівської релігії.

— Большовицький амбасадор запротестував проти рішення Кумміка, що СССР не платить за свої зобовязання.

— Офіційно заперечують, наче би президент Ґінденбурґ занедужав.

— Корабель „Смоленськ“ приплив з розбитками „Челюскіна“ до заливу Провидіння. Корабель „Ленінград“ бореться з ледами.

— У суботу, 5. травня ц. р. лютував ураган над британійськими островами. У пристані Барлінґтон вилили оливу на воду, щоби рибацькі кораблі могли причалити до порту.

—o—

Посуха
і її господарські наслідки.

Львів, 8. травня 1934

Цієї весни треба відмітити два головні удари по нашій хліборобській продукції. Перший з них це лихе перезимування озимини, а головно жита, а другий це велика посуха від кількох тижнів, яка має надзвичайно поганий вплив на всі весняні сподівання наших хліборобів. Ці два удари відібються безперечно дуже важко на господарському положенні нашого села, а разом з тим і на цілому нашому народньому житті.

Погане перезимування озимини довело в богатьох околицях до того, що її треба було переорювати та засівати ярниною. Зокрема жита вийшли у нас зі зими цілком погано, а до того кинулася небувала мишва, яка в деяких сторонах краю знищила озимину так, що її необхідно було переорювати. Такі випадки трапляються в господарюванні і колиб весна була гарна та мала належну скількість опадів, то на цих полях малиб ми сьогодні гарну ярину, бульбу, пашні мішанки чи щонебудь іншого. Одначе тут прийшла друга справа, яка зробила зовсім ілюзоричною таке вирівнання зимових втрат, а саме посуха. З багатьох околиць повідомляють, що довготривала посуха спинила цілком ріст збіжжа, городовини й інших рослин та що нема виглядів, якщо скоро не впадуть обильні дощі, на те, щоби збори цього року були принаймні можливі. Навпаки, богато околиць сподіється повного неврожаю, якщо не буде в скорому часі опадів.

Треба тут підкреслити, що в богатьох околицях великі трудноші представляло також повне засіяння переораної озимини, а то тому, що не сподіючись ще одного засіву і маючи на карку величезні тягарі платностей, наші селяни мусіли випродати майже цілком зерно так, що на додаткові нові засіви не стало насіння.

Коли взяти під увагу, що наші селянські господарства і так працюють з дефіцитом, що вони покривають найконечніші видатки тільки коштом недоїдання та зменшення найконечніших потреб убрання і життя до мінімум, то стане нам ясно, що при катастрофі неврожаю, яка прийде внаслідок того, що не дописала озимина та що тепер панує посуха, грозить нашому селу в будучому році просто голод.

На цю справу треба звернути увагу вже тепер всім нашим громадянським чинникам, які можуть і повинні прийти в допомогу нашому селу у випадку цієї катастрофи. Треба звернути на це увагу тому, бо ця допомога для наших сіл, коли коли їм недостає найпотрібнішої поживи, коли дітвора голодує і не має досліпно в чому вийти до школи, коли з нужди починають шириться за-

рішальні ведуги, — є звичайно дуже невистарчаюча. Згадати хоч би, що до щорічних катастроф повені, які вправді обіймають куди менший простір нашого краю, наше громадянство майже привичаїлось та не відгукується більшими і постійними жертвами на тих, що від повені рікрічно терплять. А це нещастя повені є куди менше, ніж те, яке йде на нас від посухи в цьому році. Бо коли жертвами повені були обняті тільки деякі частини краю, частини бідніші, то нещастя недороду чи повного неврожаю дітклє передовсім багаті частини нашого краю, на яких опирається у своїх основах не тільки господарське, але й національне життя нашого народу. Бож не треба закривати правди, що при катастрофі неврожаю потерплять не тільки індивідуальні господарі та їх рідні, але також усі наші установи, які опираються чи то на збірках і вкладках з нашого села, чи то ведуть свої агенди для заспокоєння господарських потреб цьогож села. Тому це нещастя, яке повисло над нашим селом, мусить бути уважно завчасу сліджене усіми нашими національними, а передовсім відповідальними господарськими чинниками, щоби завчасу можна було зменшити грядуче лихо та помогти нашому селянству в загрожених неврожаєм околицях пережержати рік лихоліття до найближчих жнив.

Для нас будуть тепер важними два питання: 1) передержання населення через час зими і весни майбутнього року, себто пору у якій найбільше відібється неврожай і звязаний з чим дуже важкий переднівок та 2) забезпечення насіння вже на цю осінь та на майбутню весну для засівів. Хоч як воно дивне, що серед такого надміру насіння у світі, про це саме тепер пишемо і це підкреслюємо, то всетаки досвід цієї весни, де багато господарів не мало вже чим засіяти переорані озимини, вказує на те, як дуже скупими і прямо на зерна вирахованими засобами розпоряджає наш селянин.

Тому, передбачуючи дуже важкий рік для наших селян, якщо у близьких днях не впадуть обильні дощі в цілому краю, мусимо уважати цю хвилю за підходячу до того, щоби наші відповідальні чинники подумали вже тепер про те, як зарадити лихові, що йде на наше село. А зарадити можна тільки спільним зусиллям усіх наших національних, а передовсім господарських установ, бо тут треба буде великого зрозуміння взаємної помочі та сусідської і братньої вирозумілости та допомоги, щоби загроженим братам перетрівати лихоліття.

Інж. д-р Евген Храплмвий.

Автономія Закарпаття.

Дальші вимки з промови мін. Бенеша 3. ц. м. в Ужгороді.

З КАРПАТОРУСЬКІ ОРІЄНТАЦІЇ: ЗА УКРАЇНСЬКОЮ — НАРОДНІЙ РУХ!

„...Визвольницький рух на самому Підкарпатті почався пізніше, ніж акція американських земляків. Карпаторуський нарід зголосив свої права через створення Національних Рад, яких орієнтація не була одноціла. Була тут мадярська, українська та чехословацька орієнтація. За першою стояла частина інтелігенції, за другою — **народній рух у східній частині Карпатської Руси,** третя й остання була вислідом реальної оцінки істнуючих фактичних даних та практичного обміркування міжнародніх обставин. Кермуючі чинники Закарпатської Руси зрозуміли, що автономія краю в рамах Чехословацької Республики буде найкращою розвязкою...“

(Передаючи дальші історичні виводи мін. Бенеша — **„Прагер Прессе“ знову вживає цілком фальшиво терміньолоґії „руссіш“,** стосуючи її до закарпатської Національної Ради: **„...nach der feierlichen Entscheidung des russ. Zentralnationalrates...** Яка це була „російська“ Нац. Рада, коли на її чолі стояли найсвідоміші українці, до нині проводирі українського національного відродження Закарпаття! — Прим. Ред.).

ПРОБЛЄМА САМОСТІЙНОСТИ ЗАКАРПАТТЯ.

„...Прилучення Карпатської Руси до ЧСР не було проявом ніякого імперіялізму чи експансивности Чехословаччини. Ця проблема повстала щойно з часом, коли розпад старої Угорщини викинув на верх цілу справу національностей Угорщини. На мировій конференції розглядали всі можливі форми развязки карпаторуської проблеми. Всі союзники та всі політично думаючі люди були свідомі, що Підкарпатська Русь не може бути цілком самостійною державою, тому, що вона ані господарськи ані культурно не є самовистарчальною і тому стала би іграшкою у руках сусідів. За дальшим перебуванням Карп. Руси в границях нової Угорщини ніхто не заявився на мировій конференції. Всі мали перед очима ту обставину, що нема ніякої певности щодо розвитку карпаторуського народу в Угорщині, а **теперішній стан меншин в Угорщині цілком потверджує слушність того погляду.**

Також не була можливою евентуальність прилуки Карпатської Руси до Української Републики або до нової Росії. Годі припускати, щоби це було в будуччині можливо. Бо для української розвязки стала перешкодою Польща, яка зголосила претенсію до Східної Галичини, а російська розвязка викликала би велике потрясення в Европі, яке обхопило би однакове Польщу, що й цілу середню Европу.

Тому можна було перевести лише чехословацьку розвязку. Мирова конференція приймала її тому що знала, що ніодна з 4-ох наведених розвязок не дала би спокою і мира для змішнення середне-европейських відносин. Вона вважала чехословацьку розвязку за найбільш льоґічну, найкориснішу і найтривкішу. Чехословацька Республика дала під цим оглядом найбільші гарантії...“

„ЧСР НЕ ЗАБУЛА ПРО СВОЇ ЗОБОВЯЗАННЯ“.

„...**Уряд Чехословацької Республики ніколи не забув про свої зобовязання і ніколи про них не забуде.** Вона заведе автономію так, як до цього зобовязалася і як вона ввійшла до конституції Републики, чесно і послідовно, у згоді з усіми, **і то у недалекому часі.** До часу загальних виборів до празького парляменту, які відбудуться в найближчому році, вийде вже кілька законів, потрібних для реалізації автономії, і швидко після виборів поодинокі закони й розпорядки будуть застосовані в практичному житті. Про те, як швидко поступатимуть справи, рішення мусить вийти з самого Підкарпаття. Це залежить не лише від уряду і від Праги, **але також і від того, як Підкарпатська Русь сама погодиться щодо ріжних питань і як її чинники політично будуть підготовані...“**

(Після того, як д-р Бенеш присвятив увагу мадярській і жидівській меншині та говорив про погляд закордону на відносини на Закарпатті і вдоволення Ліґи Націй, — мінісер вертає ще раз до справи автономії:)

„...Тепер уже дійшли ми до кінця підготовчих праць, так, що можна в найближчім часі приступити до переведення затоломії. Уряд не має тут нічого затаювати. Він усе таки жадає від карпаторуського народу зевних засобів та повної відповідальности за той далекосяглий крок. Рішаючий момент для остаточного введення автономії наближується і ситуація до цього назріває. Відповідний міністеріяльний комітет уже займається конкретними приготуваннями...“

ПРОЦЕС КРИСТАЛІЗАЦІЇ НАЦ.-КУЛЬТ. ОБЛИЧЯ.

„...У звязку з історичним розвитком краю, Підкарпатська Русь є типічною країною переходу поміж Заходом і Сходом, як також поміж ріжними культурними орієнтаціями. Щойно твориться постепенно племінна свідомість народніх мас, окремі кляси й околиці починають щойно диференціюватись і проникати до народньої свідомости, і тому йде така гостра боротьба за остаточну культурну орієнтацію, за книжну мову та релігію як національну традицію, — словом, за створення одностайного народнього типу. **Чехословаччина не хоче і не буде накидати Підкарпаттю національної і культурної орієнтації.** Вона буде йому лише братерськи допомічна у боротьбі за культуру, щоби його національне відродження закінчилось в европейському і світовому дусі. Треба відділити державно-політичні проблеми Під. Руси від проблем більшости слявянського населення, без огляду на те, чи це є росіяни, українці чи люди з льокальною орієнтацією. Щодо питання, як населення само вирішить поміж орієнтацією всеросійською, українською чи місцевою карпаторуською, — **не хочу вмішуватись до внутрішніх спорів і не хочу завтувати, що те населення повинно зробити...“**

ПЕРЕДУМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ АВТОНОМІЇ.

„...Але в автономному карпаторуському соймі **всі руські напрямки, які разом представляють 63 відс. населення, мусять творити одностайну цілість провідної та управляючої більшости.** Вони мусять порозумітись у теорії і практиці щодо мовних і шкільних питань. Якщо вони не приймуть одноцілу національну школу й мову, тоді прийде до компромісу, яка мова має бути головною і які мови, згідно з меншинними приписами, мають істнувати побіч головної. Очевидно, що чехословацька мова матиме ті самі права, що головна мова краю. Отже головною проблемою Під. Руси є те, щоби російщина та українщина за всяку ціну порозумілись разом з чехословаками щодо одностайної будучої політики, політичного правління, господарської і соціяльної політики та культурного розвитку цілого краю, щоби цілу автономію могли справді перейняти у свої руки... Політичні партії ріжних карпаторуських напрямків мають вже сьогодні створити коаліцію державно-творчих партій. Спроби тої чи іншої партії **вигворювати нам мадярську орієнтацію чи перегрупування і українському, польському або російському розумінні — це фантазія і забавка невідповідальних елементів...** Залишається факт, що при географічному положенні Підк. Руси, з внішньої політичної і територіяльної ситуації, з внішнього стану Польщі, Чехословаччини, Угорщини, Румунії, України і Росії виходить, що ніяка інша розвязка карпаторуської проблеми для Середньої Европи і самої Підкарпатської Руси не булаб такою корисною, як чехословацька...“

Український Народній Союз.

(З приводу 40-ліття.)

II. Грошеві клопоти Союзу та його реорганізація.

До червня 1932 мав Український Народній Союз 33.468 членів (20.493 дорослих і 12.975 молодечих), згуртованих у 394 відділах (гей би філіях), розміщених у 23 стейтах Зл. Держав і Канади. Теперішнім головою є Микола Мурашко, що живе в Рачестер (Rochester, N. Y.), головний секретар Дм. Галичин, фінансовий секретар Роман Слободян, управителем друкарні „Свободи“ Петро Маційовський.

За 30 літ істнування Союзу майно Т-ва зросло на один міліон долярів (у 1894 р. було 220.35 дол., а в 1924 — 1,164.207.64 дол.). Потім уже росло майно швидше: 1928 р. було 2,032.556.83 дол., 31. грудня 1931 — 3,022.315.88 дол., а з днем 31. грудня 1933 ціле майно Союзу 3,846.377.57 дол., крім власної друкарні, книгарні і ріжних фондів. Яким добродійством є Союз для своїх членів, вистане навести кілька цифер: від початку свого істнування до кінця 1928 Союз виплатив посмертного 2,615.115.78 дол. та запомог на суму 136.198.15 дол.

Важною справою є доля сиріт по українських емігрантах. Не буде над ними рідної опіки, то вони пропадуть. Була у членів УНС думка оснувати т. зв. „сиротинець“. На ту ціль зложили члени окремо 50.000 дол. Але в Америці не радо примінюють касарняний спосіб виховання. З другого боку — сиротинець був би в теперішній час надто важким тягарем для членів, які не в силі заплатити за себе свої ратні. Тепер придумують, яким способом найкраще прийти з допомогою сиротам.

Не менше журби завдає У. Союзові потреба опіки над старцями. Їх число зростає, як глядючи на те, що й число померших росте (1925 р. померло 145 членів УНС-у, 1926 — 111, 1927 — 140, 1928 — 199).

Якби так зрахувати, скільки грошевої допомоги дав УНС, не лиш своїм членам, але й усяким інституціям рідного краю, тоді його заслуга надзвичайна, бо тих жертв ніхто ні... Коли в 1919 р. всего на пів міліона долярів!

еміграційний уряд ЗУНР був у потребі і вислав д-ра Мишуґу до Америки організувати негайну допомогу, гол. уряд УНСоюзу дав відразу 5.000 дол. Коли в 1929 р. я промовив від „Рідної Школи“ на конвенції того Союзу в Ню Йорку, запало рішення дати „Рідній Школі“ 1.000 дол. допомоги.

Але заслуга УНС-у не тільки в допомогах. Він виховував своїх членів на українських громадян і помагав їм морально у всяких справах. Коли українські католики в Америці були здані на юрисдикцію чужонаціональних епископів, У. Н. Союз ухвалив на своїй конвенції у Філядельфії 7. липня 1908 р. вислати делеґацію до Апостольського Нунція у Вашинґтоні з проханням дати Зл. Державам українського владику. І коли американські українці мають сьогодні свого католицького епископа, то в цьому чималу заслугу має і Союз. Свого національного епископа не мають для себе й до сьогодні американські поляки, яких є далеко більше, бо іменований у 1932 р. перший епископ-поляк, призначений для західньої Америки, де поляків майже нема.

Так то заходами відданих померших і живучих громадян часто їх моральними терпіннями, а то й матеріяльними витратами росла найбільша у світі під теперішню пору національна українська установа.

Але й над нею нависли хмари. Не так саме над нею, як над тими, які спішать, щоби під її дахом мати захист. Щоби це зрозуміти, треба вглянути у давну організаційну основу Союзу.

Належати до Союзу уважалося за патріотичний обовязок, а не за купецький. Ця риска ідейности союзової організації ще й сьогодні помітна. Патріотові вистарчало, коли він з початком (нпр. у 1894 р.) платив місячно 50 цнт. вкладки; а в 1900 піднесли вкладку на 70 цнт. місячно. Зрештою — еміґрант не числився з тим, що він остане в Америці. Йому був байдужний капітал. За 13 літ істнування начислив Союз 7.888 членів і 8.520.01 зол. капіталу. Якби так було треба майно Союзу поділити на членів, то на одного було би випало 1.08, хоч він платив за рік 8 дол. 4 цнт. Тоді завели т. зв. розметову систему, яка узалежнювала місячну вкладку від скількости посмертних запомог. Але й ця система не придбала капіталу й не забезпечила правної резерви. Вона відстрашувала від членства в Союзі. З кожним роком еміґрація старілася й траплялося більше випадків смерти. Тому приходилося платити більше розмету, а в слід за тим — молодші члени не хотіли до Союзу вступати, бо — й старі — деколи виступали. Від 1915 р. завели систему платити відповідно до літ і суми обезпечення. Всі ті вплачувані вкладки давали тільки право на посмертне, але не давали членові ніякого забезпечення. Коли член переставав платити вкладку, він тратив право до вплаченої суми й не міг користати з продовженого безплатного обезпечення. Не міг також затягнути позички на свою полісу. Словом — мусів платити до смерти, хочби вона як пізно прийшла під загрозою утрати права на посмертне. А вже, хоча з Союзу виступило 14.000 членів (через створення нових допомогових товариств — Робітничого Союзу і Провидіння) й остало по них 100.000 дол. резерви, то наслідком численних випадків смерти (епідемія грипи в 1918 р.) Союз ледви встоявся при допомозі додаткової доплати живих членів. Так дійшло до великої загальної крізи в Америці, що почалася в осені 1929 р.,

Багато українців потратило роботу, а тим самим утратило змогу платити вкладки. Їм грозила втрата вплаченого капіталу. Були такі, що не могли зрозуміти (а були й такі, що вдавали будімто не розуміють), чомуто не можна би трохи надібрати з тих 3-ох міліонів майна й дати декому полатати його біду. Мало кому приходило на думку, що за такі низькі вкладки товариство не може дати більших користей. Коли колись член переставав платити і його вкладки пропадали у користь всіх інших членів, тоді, панувала втіха серед тих, що лишалися. Але, коли неплачення вкладок стало масовим явищем, тоді почався рух.

І саме під кінець правління попереднього Головного Уряду (1931 і 1932 р.) підняли питання, якбито завести нову систему обезпечення, таку, яка істнує в загальних обезпеченевих товариствах. Щоби зубожілі члени не втратили своїх прав, Головний Уряд ухвалив у міс. лютому 1932 р. забрати (чи пак — зазичитися) 25.000 дол. з т. зв. „народнього“ й допомогового фонду, який члени окремо складали і з тої суми покрити на якийсь час вкладки найбільше потребуючих членів. Томуто в 1932 р. краєві товариства дістали так малу допомогу від У. Н. С-у. (Навіть „Рідна Школа“ дістала лише 200 дол., хоч звичайно діставала найменше 1.000 дол.). У товаристві пішов поклик — лучити менші відділи в один більший, визначуючи навіть премію за злуку. Це мало би далекосягле значіння, бо раз, що була би дешевша адміністрація, а друге — коштувала би менше конвенція, бо з меншого числа відділів було би менше число делеґатів. До речі: За участь у конвеції платить Союз кошти подорожі й по 10 дол. денно кожному делеґатові; членові комісії по 15 дол., а предсідникові по 25 дол. денно. Конвенція в Нюарку, Н. Дж., у 1929 р. коштувала 40.000 дол. А хто мав нагоду її бачити, той мусів зміркувати, що таку високу суму не дуже то доцільно зужиткували.

Щоби освідомити членів про потребу злуки відділів і переміну системи вплат, треба було незвичайно утяжливої праці: скликати наради, анкети, їздити з рефератами, вияснювати причини дотеперішніх недомагань і будучі користи. Дещо, а саме зміну роду забезпечення перевела остання конвенція, що відбулася в травні 1933 р. в Дітройт, Міш. На підставі переведеної зміни У. Н. Союз став модерною асекурацією. Тепер уже членам не треба аж смерти, щоби дістати допомогу; на це вистане якийсь час уплачувати вкладки. Колись при найменших перемінах в товаристві, багато членів виступало. Сьогодні вже не те; дарма, що Америка має багато й дешевих обезпеченевих товариств, українці тримаються свого У. Н. С-у. В 1933 р. на 20.702 дорослих членів половина перейшла на новий рід обезпечення.

Лев. Ясінчук.

Національну свідомість ширить українська книжка і преса, тому жертвуйте датки на купно книжок для наших братів на заході.

Вибори до міської ради у Львові.

II.

ДОМІВКИ ТА СКЛАД ОКРУЖНИХ ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ.

Окуга IV. Окружна виборча комісія урядує при вул. Кушевича ч. 5 в будинку гімназії ім. Жовківського від год. 3-ої (15) до 8-ої (20) вечором без перерви пять годин денно. Предсідником є д-р Бернард Ґріcс, а заступником д-р Генрик Крох. Ділиться на 6 обводів голосування і обіймає такі вулиці: **Обвід ч. 1** — вул. Бальєнова, Обіздова, Замарстинівська паристі від 36 до 62 і непаристі від 11а до 51а; **обвід ч. 2** — вул. Якова Германа, Кушевича, Локетка, Місіонарську, пл. Місіонарську і Вибранівського 2, 3; **обвід ч. 3** — вул. св. Яна 4, Пільнікарську, Старий Ринок, Смерекову, Замарстинівську паристі від 10 до 34 і непаристі від 7 до 11, Жовківську паристі від 12 до 30; **обвід 4** — Божнича, Цибульна, Гусяча, Ломана, Лазенна, Медова 6, 8, 10, Полтвяна 4, Старотандитна, Старозаконна, пл. Теодора, Вугляна, Замарстинівська 1, 3 і 5; **обвід ч. 5** — пл. Краківську, Овочеву, пл. Різні, Смочу, Веселу, Жовківську непаристі до 37; **обвід ч. 6** — вул. Байцера, пл. Бенедиктинську, Чацького, Кляшторну, Костельну, Пішу, Рибячу, пл. Стрілецьку від 1 до 4, Шкарпову, Сніжну, пл. Марії Сніжної, Жовківську паристі до 10.

Округа VII. Окружна виборча комісія урядує при вул. Мартина ч. 6 в будинку дівочої школи ім. св. Мартина від год. 3-ої (15) до 8-ої (20) вечором без перерви пять годин денно. Предсідником є Соломон Фішер, а його заступником Адольф Фройд. Ділиться на 8 обводів голосування і обіймає такі вулиці: **обвід ч. 1** — (Замарстинів) вул. Львівську від 1 до 56, 58, 60, 62, 64, Короля Яна III, Падеревського, Східну, Коротку, Нецілу, Ткацьку, Криву, Івашкевича, Зелінського, Жеромського, Наленчу, Нецілу бічну; **обвід ч. 2** — вул. Паненську, Ткацьку, Вибрановського від 4 до 11, Вільчків; **обвід ч. 3** — вул. св. Кінги бічну, Любомирських, св. Мартина непаристі до 17 і паристі до 16, Пястів; **обвід ч. 4** — вул. Жовківську непаристі від 39 до 175 (дільниця III. і IX.); **обвід ч. 5** — (Знесіння) вул. Жовківську, Жовківську бічну, Дрізлову Міцкевича, Довгу, Довгу бічну, Крашевського, Бічну; **обвід ч. 6** — вул. Караїмську, Жовківську від 32 до 136; **обвід ч. 7** — вул. Огіркову, Підзамче, Підзамче П. Д. К. Львів, Строму, Студенну, Шкільну, Татарську; **обвід ч. 8** — вул. Купелеву, Льва, Підгірну, Сходову, Синявську, Спадисту, Високий Замок, Замкову і Замкову бічну.

Округа VIII. Окружна виборча комісія урядує при вул. Старознесінській (за мостом) в будинку народньої VII-клясової школи від год. 3-ої (15) до 8-ої (20) вечором без перерви пять годин денно. Предсідником є Адам Бачевський, а його заступником інж. Теодор Брись. Ділиться на 7 обводів голосування і обіймає такі вулиці: **обвід ч. 1** — вул. Боєву, Боєву бічну, св. Мартина паристі від 18 і непаристі від 19 до кінця „Пезет“; **обвід ч. 2** — вул. Адамову, Ґабрієлівку, Нову Різню, Нову Різню бічну, Волинську, Зборівських; **обвід ч. 3** — (Знесіння) вул. Акцизову, Словацького, Казимира Великого, Сміру, Веселу, Берка Йосельовича, Райха, Фрухтмана, Крампнерів; **обвід ч. 4** — (Знесіння) вул. Замкнену, Коротку, Руську, св. Фльоріяна, Івана Франка, св. Петра, Ясну, Здоровля, Костельну, св. Яна, Рівну, Криву, Середну, Тараса Шевченка, Просвіти, Чернечу Гору, Граничну, Граничну бічну, Святих Пятниць; **обвід ч. 5** — (Знесіння) Старознесінську, Сонішну, Попе- Липречну, Нову, Поперечну Бічну I, Східну, кову, Втяту, Городову, Дорогу до фарбарні; **обвід ч. 6** — (Знесіння) вул. св. Якова, Торову, Доми на опоці, Цминтарну, Цминтарну бічну, Гетьмана Яблоновського, Короля Собіського, Суху; **обвід ч. 7** — вул. Кіпцеву, Собіщину, Театинську непаристі, св. Войтіха, Знесіння, Циганівку.

Округа IX. Окружна виборча комісія урядує при вул. Личаківській в будинку хлопячої школи ім. Зіморовича від год. 3-ої (15) до 8-ої (20) вечором без перерви пять годин денно. Предсідником є Юрій Шмідт, а його заступником інж. Тадей Завістовський. Ділиться на 7 обводів голосування і обіймає вулиці: **обвід ч. 1** — вул. Генінґа, Малу, Піскову, Піскову бічну, Солодову, Виспянського, Павлинів і Павлинів Горішню; **обвід ч. 2** — вул. св. Антонія Ґротґера, Куркову паристі, Мончинських; **Обвід ч. 3** — вул. Чарнецького паристі, Францішканську, Кармеліцьку, Личаківську непаристі до 21, Вузьку; **обвід ч. 4** — вул. Куркову непаристі, Театинську непаристі, Люблинської Унії; **обвід ч. 5** — вул. Крупярську, Лісну, Лісну Бічну, Мучну, Мучну Бічну, Стацію П. Д. К. Личаків, Войтівську; Відок, Відок Бічну, Копальну, Копальну Бічну, Бжільну, Убоч, Копальну продовження; **обвід ч. 6** — (Кривчичі) Кривчичі, Кривчицьку дорогу до Кольонії, Кольонію Кривчицьку, Кривчицькі Пасіки, Будка Рогачка, Личаківську від рогачки до кінця, Ялівець, Яр Кривчичі, За Тартаком, вул. Кривчицька; **обвід ч. 7** — вул. св. Йосифа, Лучаківську непаристі від 23 до 171, Личаківську бічну.

Округа X. Окружна виборча комісія урядує при вул. Ґловінського 8 в будинку хлопячої школи ім. св. Антонія від год. 3-ої (15) до 8-ої (20) веч. без перерви пять годин денно. Предсідником є Володимир Криницький, а його заступником д-р Едвард Вейвода. Ділиться на 7 обводів голосування і обіймає такі вулиці: **Обід ч. 1** — вул. Личаківську паристі від 16 до рогачки, Гавзнера паристі, Клушинську; **обвід ч. 2** — вул. Ґловінського, Миколая Рея непаристі, Гофмана, Боніфратрів, Голуба; **обвід ч. 3** — вул. Пекарську непаристі від 19 до кінця, Миколая Рея непаристі, Різьбарську, Глинянську; **обвід ч. 4** — пл. Бернардинську 5, 6, 7, Цлову, Личаківську паристі до 14, Пекарську непаристі від 1 до 17, Жулінського, Скшинського; **обвівд ч. 5** — вул. Пекарську паристі, Домагалічів, Сакраменток; **обвід ч. 6** — вул. Асника, Ґосевського паристі до 10, Кльоновича, Мілковського, Пілсудського, Лозінського; **обвід ч. 7** — вул. Ґосевського непаристі, Кохановського непаристі, Рибацька, Охоронок.

Округа XI. Окружна виборча комісія урядує при вул. Стельмаха ч. 9 в хлопячій школі ім. св. Софії від год. 3-ої (15) до 8-ої (20) веч. без перерви пять годин денно. Предсідником є д-р Вацлав Несьвятовський, а його заступником Тадей Стройний. Ділиться на 6 обводів голосування і обіймає такі вулиці: **обвід ч. 1** — вул. Гавзнера непаристі, св. Павла, Піярів, Піярів Бічна I, Піярів Бічна II; **обвід ч. 2** — вул. Цетнерівську, Цетнерівську Бічну, Добрянського, св. Петра, Варненьчика, Вітоякову; **обвід ч. 3** — вул. Маерівку, Мазурівку, Пасічну, Дорогу Пасічну, Пасічну Бічну I, Пасічну Бічну II, Личаківські Пасіки; **обвід ч. 4** — вул. Филипівку, Солтиса, Погулянку, Квітківку, Серпову, Торосевича Бічну; **обвід ч. 5** — вул. Белоська, Ґданську, Ґнезненську, Карпатську, Красучин, Новий Львів, Галицькі Пасіки, Сихівську Дорогу, Собінського, Стельмаха, Михальського, Зелену Бічну, Тешинську, Каменецьку, Каменецьку Бічну, Кремнецьку, Познанську, Угорську, Залізну Воду, Неназвану, Зелену від ч. 34 паристі до кінця, Зелену Банахи; **обвід ч. 6** — Козільники.

З відчитової салі.

Заходом Т-ва письменників і журналістів ім. І. Франка: Д-р М. Гнатишак „Сучасна галицька лірика“. (Саля „Бесіди“).

Прелеґент застерігся на самому вступі, що відчит його не зовсім буде покриватись із дешими надто широкими заголовками, які йому надало Т-во в оповістках і що хоче обмежити його тільки до деяких характеристичних проява сучасної галицької лірики. Саму цю тему попередив огляд кількох головних напрямків в европейській поезії. Для галицької поезії дуже характеристичне явище те, що інтеліґентний загал нею не цікавиться і вважає її тач родом літератури, що найбільше відбіг від актуальних питань дійсности. Цей погляд хибний, бо саме післявоєнна наша поезія старалася якомога актуалізувати ріжні настрої нашого національного життя.

Прелеґент охопив своєю характеристикою поетів, що виступили за останніх 20 літ і тих зі старшого покоління, що досі не перестають працювати. Признаючи досягнення наймолодших представників нашої лірики, що під впливом нових течій і поетичних шкіл посунули вперед форму та поширили тематику, не можна погодитись на чисто словесну еквілібристику та суспільницько-програмові тенденції, що вбивають талант. Коли рівняти тих наймолодших із поетами старшого покоління, то старші таки втримують домагання поезії на вищому рівні.

Прелеґент дуже обережно поділив до старших поетів з „Молодої Музи“, молодших і наймолодших, не поминаючи майже нікого, хто видав яку збірку. Одночасно не стримував своїх симпатій для тих чи тамтих. За підставу поділу взяв він ті ґрупи, що утворились самі, не за літературними напрямками, а суспільно-політичним світоглядом.

Відчит був дуже совісно оброблений і приносив багато матеріялу так, що дав товчок до широкої дискусії, в якій забирали голос: М. Рудницький, д-р І. Копач, Р. Купчинський, М. Матіїв-Мельник і прелеґент. На жаль, гостей було мало. У гарний недільний день люди воліли піти студіювати поезію на лоно природи.

У Перемишлі будують новий костел

Під проводом перемиського єпископа Барди і воєводи Беліни-Пражмовського утворився в Перемишлі комітет будови нового костела при вул. Двірській в околиці реміснично-торговельної бурси ім. М. Бистрицького. Багато польських громадян уже жертвувало кільканацять тисяч золотих на будову того костела. Площу подарувала управа міста. — А коли буде завершена будова нашої церкви на Засянні?

Весняне свято читалень „Просвіти“ у Львові.

В неділю 6. травня ц. р. відбулося старанням філії Т-ва „Просвіта“ ім. М. Шашкевича у Львові (Львів—повіт) весняне свято читалень. Програма того свята складалася: 1) з святочного концерту в 120-ліття уродин Т. Шевченка, який відбувся в салі Ремісничої Палати та 2) попису хорів на площі Сокола-Батька.

На програму святочного концерту зложилися: вступне слово, хорові точки та деклямації. У концерті та пописі хорів взяли участь: Ляшки Мур. (муж. хор), Зашків (міш. хор), Ременів (міш. хор), Грибовичі Вел. (муж. хор), Дубля Вел. (міш. хор), Любінь Малий (міш. хор), Лісневичі (міш. хор), Підбірці (муж. хор), Скнилів (міш. хор), Містки (міш. хор). Хорові точки випали назагал добре, особливо подобалися мужеські хори. Сильне враження викликали деклямації маленьких хлопчиків: „Мені тринадцятий минав“ (Кінтюк Ст.), „Шевченко — наше сонце“ (Гринчишин П.), „Україно моя мила“ (Губа В.). Це одни з дуже цінних здобутків.

Пополудні відбувся на площі Сокола-Батька попис хорів, що почався з годинним опізненням з огляду на те, що концерт у салі Ремісничої Палати протягнувся. Як у салі, так також і на площі хорові точки випали добре, особливо спільна точка всіх хорів. Дуже добре випали також тут оркестр з Підборець та Малехова, які відіграли вязанку українських пісень.

На жаль, і на салі і на площі львівське громадянство явилося в дуже малому числі. Причиною цього факту мабуть те, що того самого дня і в тому самому часі відбувалось у Львові кільканацять інших імпрез.

З товариського життя.

Вечерниці філії „Союзу Українок-Емігранток“.

У суботу 5. ц. м. у салях „Української Бесіди“ у Львові відбулися Вечерниці, улаштовані філією „Союзу Українок-Емігранток“ із чистим доходом на захоронку у Перемишлі. Скількість і добір учасників були найкращим доказом дружніх звязків наших наддніпрянських земляків з цілим рядом місцевих галицьких родин, та взагалі великої теплої симпатії, якою втішається у львівського українського громадянства — громада наддніпрянських еміґрантів, що опинились у цій частині спільної української землі з волі лихої воєнно-революційної хуртовини.

Серед присутніх ми бачили кількох українських послів, кількох чільних громадян, колишніх СС-ів і членів армії УНР, за двома добірними буфетами стояли пані галичанки разом із наддніпрянками, — приємно теж вражала численна присутність молоді обох полів, — тим більше, що літній час не заманює до танців!

Вечір був урізноманітнений знаком плюс концертових продукцій, які стояли на високому мистецькому рівні та причинились до витворення милої культурної атмосфери. Зокрема слід згадати виступ арт. Кривіцької та українських ревелерсів.

Під адресою пп. орґанізаторок слід лише зазначити увагу, що вони зробили помилку, що не зазначили на запрошеннях, що на вечорницях обовязує звичайний одяг: у світі нема звичаю серед спеки літа водягатись у важкі чорні вечірні вбрання, з другого боку чимало людей воліє зовсім не явитися на забаві, ніж має погано почуватися в іншому одязі, від більшість присутніх.

Тютюн і його управа.

В ряді статтей, друкованих від довшого часу на шпальтах „Діла“, ми розглянули найважніші чинники, що впливають на управу тютюну.

Щоби замкнути в одну цілість цей перший цикль статтей з ділянки управи тютюну, слід ще додати на закінчення кілька найважніших уваг щодо добору відповідного ґатунку тютюну й доброго насіння, і врешті витягнути остаточні висновки.

Добір відповідного ґатунку й доброго насіння — це річи не малого значіння при управі кожної рослини, а при плянтуванні тютюну це набирає особливого значіння.

Вища чи нижча якість тютюнового сирівця, випродукованого в якійсь околиці, залежить у першій мірі від ґатунку тютюну. Ця якість має для продуцента першорядне значіння, бож залежно від якости тютюневий сирівець зачисляють до відповідних кляс і груп, а тим самим плянтатор дістає за нього вищу або нижчу ціну.

Вимоги, які ставлять до тютюнового сирівця щораз зростають, сеґреґування його з року на рік стає щораз докладніше. При викупі все більше звертають увагу на якість листя й спосіб його висушення. На перший погляд здається, що все це лише додає рільникові багато праці при управі тютюну й ніяких матеріяльних користей. Одначе так не є. Кожний досвідчений плянтатор знає, що кількість праці, потрібної до відповідного висушення й якости листя залежить у першій мірі від ґатунку тютюну. Наприклад, ранодозріваючі ґатунки тютюну в тім відношенні представляються дуже користно, бо в наших кліматичних умовинах вимагають від рільника ледве половину тої праці, що ґатунки пізно дозріваючі.

В наших господарських умовинах сам плянтатор не може рішати про такий чи інший вибір ґатунку тютюну, бо в цій справі потрібне є рішення відповідних урядів. Не можна заперечити, що

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 10. ТРАВНЯ 1934.

ОЛЬГА МОЧУЛЬСЬКА. 3)

Наталя Романович-Ткаченко.

(1884—1933.)

(Докінчення).

Авторка рішуче боронить материнства у жінки й устами Рахілі, партійної дівчини, говорить про майбутню долю жінки: „Домове господарство належатиме до Нархарч. — колективна кухня і колективне виховання дітей. Але жінка мусить бути матірю“.

Ткаченкова, сама мати з великою любовю і знанням дитячої психіки, малює життя дітей в оповіданнях „Петрусь, Нінусь і Юрусь“ та ін. В оповіданні „Сашко“ авторка аналізує любов батьків до дітей, батьків, які люблять своїх дітей еґоїстично як забавки, а не думають, хто догляне і виховає їх дітей, коли їх не стане. Авторка ілюструє цю проблему яскравим малюнком сумної долі хлопчика-сироти „Сашка“, який тиняється по родині, де ніхто не старається зрозуміти його душі і безкритично осуджують як злочин кожну його навіть найменшу провину, не задумуючися над тим, що було причиною того проступку. Тим способом авторка доводить, що виховання дітей повинно стати громадським обовязком, громадською справою, „щоби діти зі смертю батька і матері теряли тільки близьких людей, а не всю свою долю“.

В оповіданні „Марко та його мама“ маємо веселу картину захоплення дітей-підлітків революцією. Діти передовсім змагають здобути собі самостійність від мамів, а далі йде пробудження у них національної свідомости. Марко, втомлений після дитячих зборів, вже лягаючи спати ще мугикає „Ще не вмерла Україна“.

В оповіданні „Із днів волі“, у формі дневника, авторка малює інколи дуже дотепно переживання перших днів революції, — опяніння волею, та шукання політично-національної програми. Зявляються одночасно і прихильники „самостійної України і федеративної“, а старше покоління заявляє „Далі автономії не можна“.

З розмов із Ткаченковою і з її творів видно було її велику симпатію до Галичини. На спомин побуту у Львові назвала вона й свого сина, що родився у Львові — Левком, як це вона з усмішкою сказала мені.

Зворушливими словами розказувала вона мені про велике збентеження і страшне враження, яке зробив на київських українців переможний похід царської армії у Галичині, та здобуття Львова. Ця подія розбила до тла всі надії придніпрянських українців. Про корисний вплив життя в Галичині на українських еміґрантів, на їх національне освідомлення згадує авторка в повісти „Мандрівниця“, вона говорить устами революціонерки Катрі, колись централістки, а після побуту на еміґрації в Галичині — свідомої українки: „Галичина — життя інтеліґенції... рух селянський і робітничий там... своя самостійна культура, свій склад життя і зрозуміло відчула я, що треба розвивати це, берегти це і праця серед пролетаріяту має бути національна праця“.

Не тільки у творах, писаних до 1918 р., але і в повісти „Чебрець зілля“ і в оповіданнях, виданих уже за радянських часів, не малу ролю грає національна стихія. У повісти „Чебрець зілля“ орґанізація політ-освітньої роботи на селі не вдається, бо селяни не розуміють по московськи. Комуністи-українці стараються у таких програмах партійної школи дати перевагу мові над іншими предметами. „Тут треба дати перевагу мові, вже її були урізали... і завжди урізали — царський уряд гнав її і тому її так не знають і треба більше часу, щоб навчити її“ — говорить комуніст-українець. А тут товариші не українці кричать: „ви ріжете комунізм, історія партії і історія комунізму, це тепер найголовніше“.

Далі авторка боронить народні звичаї: не треба боротися з виявами народньої творчости, не треба забороняти щедрівок і колядок, це стара символіка. Тимчасом комуністи неукраїнці підносять крик про релігійну пропаганду, бо відомо, що у москалів нема ні щедрівок ні колядок. У повісти „Чебрець зілля“ дуже яскраво представлена невпинна боротьба українських комуністів з московськими за українську мову, українські звичаї і загалом все, що українське.

Ткаченкова, хоч виросла в атмосфері революції, ніколи не була активною революціонеркою, це лишилося її невдійсненою мрією, якій вона, щоб заспокоїти свою душу, старалася дати реальну форму у своїх творах. Майже всі її оповідання навіяні подихом революції. У деяких її оповіданнях і в обох повістях дає вона нераз цілі виклади своїх ідей про революцію і відношення жінки до неї і цим підриває літературну вартість деяких оповідань, особливо повістей. Повісти слабо сконструйовані, надто розтягнені, через те нудні. Оповідання виходили у неї кращими, а деякі з них зворушують читача своєю щирістю і безпосередністю, читати їх можна з напруженою цікавістю.

де має свої добрі сторінки, бо завдяки веденим на широку скалю досвідам багатьох досвідних старших, це плянова акція, щоби впроваджати до управи щораз вищі ґатунки тютюну, при чому спеціяльно увагу звертають на папіросові тютюни, що мають найбільший збут.

Управа нових кращих ґатунків папіросового тютюну звичайно дуже згідна для плянтаторів, бо ціни за сирівець тих ґатунків значно вищі, ніж ціни попередньо плянтованих ґатунків. Коли додамо до цього, що видайність цих нових ґатунків цілком не менша від попередніх, то прийдемо до висновку, що плянтування нових, відповідно дібраних ґатунків тютюну підносить суму загальних впливів за тютюн, а тимсамим підносить і поплатність самої управи. І дійсно, за останніх 10 років можемо запримітити, що поплатність управи тютюну постійно зростає.

Одначе хоч статистичні дані вимовно доводять, що для управи тютюну за останнє десятиліття помічаємо великий поступ, всеж і самі плянтатори моглиб нераз немало причинитися своїм власним досвідом, щоб значно піднести стан своїх плянтацій, виплекуючи відповідні ґатунки тютюну.

На доказ слушности цього твердження наведемо приклад знаного російського плянтатора А. Мертна, що колись дістав насіння незнаного йому ґатунку тютюну й випродукував прекрасний сирівець, з таким смаком і запахом, якого не давали ніякі ін. ґатунки, дарма, що за час своєї довголітньої практики він мав нагоду пізнати багато різних відмін тютюну.

Крім цього, ми моглиб навести цілий ряд інших фактів на доказ правильности нашого здогаду, що навіть при пляновім веденню дослідів, ми моглиб знайти ще багато дуже добрих відмін тютюну, досі в нас не знаних, що в наших кліматичних умовинах моглиб дати прегарні наслідки.

Переведені досліди вказали, що макроклімат Галичини й Волині, як також і ґрунт, є відповідні до плянтування деяких непоганих відмін тютюну. Одначе макроклімат не має рішаючого значіння для всіх місцевостей на такому значному просторі. Треба припускати, що по всій імовірности на такім просторі можемо знайти місця з таким місцевим кліматом і ґрунтом, що на них ми моглиб плекати з цілком добрим наслідком навіть найкращі відміни тютюну, що деінде почуваються зле й макроскопово ніде у нас не дозрівають. Річ ясна, що таке місцеве положення досвідчений плянтатор може й повинен використати.

Знаємо, наприклад, що в підгірських і взагалі пофалдованих околицях тютюневі плянтації слід заводити на південних узбіччях, щоби збільшити соняшні вигріви. Уявім собі, що ми знайшли би таке узбіччя, оточене з усіх боків лісом, що якнайкраще захищає плянтацію від вітрів, та що в даній місцевости ніколи не переходять градові бурі ані великі зливи, а крім того й ґрунт маємо найвідповіднїший для високовартісного ґатунку тютюну. Очевидно, що маємо тоді можливість завести там першорядну плянтацію.

А чи можливо такі речі дослідити макроскопово на більшу скалю? Очевидно, що ні?

Отже очевидно, що до досліджения таких річей може причинитися лише мудрий, досвідчений плянтатор.

Вести такі досліди на місцях це для нашого рільництва поважне завдання — не так з наукового, як з чисто практичного характеру. Наші плянтатори повинні докладно дослідити можливости впроваджувати до плянтацій нові кращі ґатунки.

Щоб заводити їх, на це треба дозволу. Отже слід би побажати, щоби, з одного боку, не бракло охочих серед плянтаторів, що маючи на оці свою особисту користь і загальні інтереси рільництва, старались би за такий дозвіл, а з другого боку, щоби зі сторони відповідної влади така дослідна праця знайшла належне зрозуміння і підтримку та щоб такого роду дозвіл видавали бажаючим без особливих труднощів.

Подібно представляється теж справа добору доброго насіння.

Всім плянтаторам добре відомо, що згодом тютюн може вироджуватись і його ґатунок погіршуватися. Щоби цьому лихові запобігти, плянтатор мусить дбати час від часу про спровадження свіжого, доброго насіння. З цією метою насіння у плянтаторів викуповують і піддають цілому рядові проб на станциях оцінки насіння. Коли проби перевели такі станиці рішають, чи доставлене насіння ще відповідає ставленим до нього вимогам, чи ні. Коли рішення випадне додатньо, насіння доставляють знов рільникам до посіву. У протилежньому разі слід спровадити нове оригінальне насіння.

Одначе часто може зайти випадок, що якийсь ґатунок тютюну в даній місцевости находить такі добрі кліматичні умовини й так добре акліматизується, що не тільки цілком не вироджується, а навпаки, кращає та витворює якусь спеціяльну відміну, вартіснішу, що має прикмети сирівця кращі, ніж ґатунок добутий з оригінального спровадженого насіння. На це треба звернути спеціяльну увагу.

І в цьому випадку, як і в попередніх, плянтатор може відограти дуже велику ролю. Пильний догляд над плянтацією та відповідні досліди можуть причинитися до належного висвітлення цих справ.

Тепер зберемо коротко наші думки про управу тютюну на наших землях та зробимо відповідні висновки.

Отже, у своїх статтях ми ствердили, що Волинь, а спеціяльно Галичина, дуже добре надаються до управи тютюну, з огляду на кліматичні умовини, як і на рід ґрунту.

Тютюневі плянтації не вимагають спеціяльно важкої управи й дуже добре можна погодити з цілістю сільського господарства, бо дають змогу у найбільше гарячих порах для рільництва (весняні засіви, жнива, осінні роботи) свобідно займатися управою інших рослин.

Устабілізування ціни та запевнений збут дають змогу докладної калькуляції та забезпечують рільника від несподіваних страт.

Завдяки введенню щораз нових вартісніших і дорожчих ґатунків тютюну зі значною видайністю поплатність управи тютюну постійно зростає.

Досліди над управою тютюну переводять постійно і дають плянтаторам щораз більші можливости, а власні досліди самих плянтаторів можуть цей обсяг ще далі побільшити. Тимго не є виключене, що перед рільництвом Галичини й Волині відчиняється нова ера, коли беремо під увагу справу плянтування тютюну, що може привести значно більші, ніж досі користи й значно поліпшити економічний стан нашого рільництва.

І. Шпак.

МІН. БЕК ВИЇХАВ ДО БУКАРЕШТУ.

ВАРШАВА, 8. 5. ПАТ. Нині пополудні виїхав до Букарешту мін. Бек з дружиною, шефом кабінету Дембіцьким і особистим секретарем Фрідріхом.

Дальша війна за Емен.

ГОДЕЙДА, 8. 5. ПАТ. Частина тутешнього населення та чимало споміж новозаанґажованих новобранців армії Савді звернулися до Фейсала, щоби проголосився королем Емену. Фейсал відповів: „Ідіть до Сана та засуйте справу мому батькові".

КАІРО, 8. 5. ПАТ. Згідно зі звідомленням король Ібн Савд затвердив іменування Фейсала еміром Годейди. З Джеди повідомляють, що майже нема сумніву, що Ібн Савд хоче заняти весь Емен.

КАІРО, 8. 5. ПАТ. Із Арабії повідомляють, що на фронті Нейран еменці мали останніми днями 2.000 вбитих або ранених і мусіли оставити побідникам 9 панцирних авт, 32 гармати та 360 верблюдів. У боях між Садаг і Самтаг попало в полон 400 Савдієвих вояків, добичею побідників впало 7 панцирних авт і дві гармати. Знищили 20 панцирних авт, що посувалися на Ібга. Князь Ахмед Сейфул Іслям, старший імамів син, ставить спротив військам Ібн Савда.

—o—

НОВИНКИ

— **Навіть задавнені жіночі недуги** можна лікувати купелями в Криниці. Перший сезон (дешевий) почався 1. травня, а найкраще приміщення є у знанім укр. пансіоні п. М. Яблонської (Krynica-zdrój, willa Tatrzańska). 1-?

— **Гребенів, пансіон Яблонських** (давніше „Модеста"), положений у центрі, соняшні кімнати з бальконами, першорядне утримання від 4 зол. денно. Ольга Радкевичева. 1534а 1-?

— **Знамените гиґієнічне мороженє** лише в цукорні Д. Стецькова, Львів, вул. Миколая 7.

— **Живець Черче.** Пансіон „Вілля „Надія" відчинений від 1. травня поручає комфортові кімнати враз з удержанням. 1480 5-5

— **Концерт Бандуриста.** Український академічний хор „Бандурист" уладжує в середу 16. травня в салі Т-ва ім. Лисенка свій програмовий концерт. В програму концерту входять козацькі пісні Ф. Колесси, М. Лисенка і С. Людкевича та неспівані ще досі стрілецькі пісні Р. Купчинського і Л. Лепкого, аранжовані Б. Кудриком, С. Людкевичом і Я. Ярославенком. Хором управляє п. Омелян Плешкевич.

— **Заходом Секції Жіночого Центрального Кружка при** У. К. С. відбудуться в домівці Католицької Акції (Личаківська 96) в пятницю, дня 11. травня ц. р. **сходини членів секції у справі виборів до міської ради у Львові.** Крім того на сходинах буде реферат на тему: „Більшовизм і соціялізм". Початок в год. 5-ій пополудні.

— **Вистава французького ґрафіка** Фелікса Валльотона відчинена у Міському Промисловому Музею (вул. Гетьманська 20). Дня 10. ц. м. в год. 12. вполудне відбудеться там відчит про мистецтво Валльотона д-ра Г. Блюмівної.

— **Прогулька до Італії.** Т-во „Данте Аліґієрі" варшавський відділ організує 17-денну прогульку до Італії, коли збереться бодай 80 осіб. Виберется 17. травня до Відня (два дні), Венеції, Фльоренції (3 дні) та Риму (7 днів). Повні кошти участи 650 зол. (III. кл. поїзду) або 770 зол. (II. кл. поїзду). На домагання буде додаткова прогулька з Риму до Неаполю й околиць за доплатою 130 зол. (II. кл. поїзду). Інформації та записи в секретаріяті т-ва „Данте Аліґієрі", вул. Сенкевича 12.

— **Свячене на Галицькій дільниці.** В неділю, 6 травня ц. р. зійшлися громадяни галицької дільниці на свячене в домівці „Р. Ш." при вул. Супінського ч. 21. о. Василів довершив посвячення яйця і присутні засіли до заставлених столів. Перший промовив п. А. Домбровський, що як директор школи і господар привитав присутніх. Опісля промовляли ще п. М. Таранько (двічі) від чит. „Просвіти" і п. Ющишин від Народньої Орґанізації Українців м. Львова. Серед співу церковних і народніх пісень, які вивчила п. Соневицька, невтомна робітниця серед членів т-ва „Будучність", протягнулося це свято до пізного вечора.

— **Осторога перед збірщиками на церкву в Замарстинові.** Дійшло до нашого відома, що якісь людці вештаються по краю й збирають на будову церкви в Замарстинові. Заявляємо цим, що ми обмежилися тільки до збірки серед парохіян Замарстинова, більше ніде й нікого не вислали. Церкву будуємо покищо тимчасову, деревляну, на яку дала матеріял Митрополича Консисторія. Відкликуємося з проханням до прихильних нам Отців Парохів, бо кому як кому, а замарстиновянам випадало би помогти, тільки не до рук фальшивих колєктантів, а прямо почтою до „Української Щадн. Позичкової Каси" в Замарстинові п. Львів 23 на книжочку ч. 10. — **Гр.-кат. Парохіяльна Рада в Замарстинові.**

— **Втратили 380 міліонів зол.** Перед кількома днями припинив виплати великий швайцарський „Банк д'ескон Свіс". Банкроцтво цього банку потягнуло фатальні наслідки для багатьох польських громадян, які не маючи довіря до краєвих фінансових установ льокували свої капітали в банках швайцарських. Зачувати, що в тім банку здепоновано з Польщі капітали в сумі 380 міліонів зол. і то на пів процент річно. Тяжко, щоби далося щось з тих грошей врятувати, бо швайцарське законодавство дає першенство швайцарським громадянам.

— **Хто виграв на льотерії?** В третім дні тягнення Держ. Кляс. Льотерії впали виграні на такі числа: 20.000 зол. на ч. 3727 53511 56976. 15.000 зол. на ч. 55800 116245 148690 138116. 10.000 зол. на ч. 47469 77799 139201. 5.000 зол. на ч. 79731 102017 122736 149981 5995 14437 86523 100122. 2.000 зол. на ч. 14637 17390 32569 46695 57404 58994 64729 64918 73317 74045 100343 124572 131646 132801 133109 133367 140191 18847 26341 28666 40342 40542 54403 51650 75515 79767 83492 104345 107039 132229 135118 142023 147917 146122 148845 151499 164452. 1.000 зол. на ч. 8376 8389 22146 23155 27407 27730 30106 34232 36171 45623 46623 49097 55889 63323 68831 72257 74112 74958 77044 84102 87701 89956 91791 92185 100112 110889 118851 124096 126252 126546 139916 142861 144936 149341 151923 2490 5321 8448 8502 8760 13369 15507 18461 31894 40615 42352 46858 50466 53519 56537 58077 69483 75385 84223 85329 86003 88694 94258 95186 99925 111018 119489 120726 133682 138987 143308 142813 145825 146916 157363 159765 160859.

— **Щоби запобігти самогубствам** серед шкільної молоді, які бувають що року в часі іспитів зрілости, шкільні кураторії мають видати розпорядки задля запевнення спокійного ходу тих іспитів. Звернеться увагу вчительства на оголошений тому два роки обіжник у справі точного виконування матурального правильника. Педагогічний персонал, що входить у склад іспитових комісій, має вважати, щоб іс

З ПРИРОДИ І ТЕХНІКИ.

ОСКАР ФОН МІЛЛЕР ПОМЕР.

9. квітня ц. р. помер несподівано у Мінхені Оскар фон Міллер, основник славного „Німецького Музею архитворів природознавства і техніки", у віці 79 літ.

Для його характеристики вистане подати до відома тільки кілька фактів: 26-літній організує у Мінхені першу міжнародню електротехнічну виставу. Підчас приготовчих праць до цієї вистави довідується, що й у Відні плянують у цім часі подібну виставу. Міллер іде на авдієнцію до австрійського посла у Мінхені. За кілька днів приходить вістка з Відня, що віденську виставу відложили на рік. З приводу цієї міжнародньої електротехнічної вистави прийшло до сварки між Міллером і баварським міністром Файлічом, який домагався 20 тисяч марок відшкодування для рільничого товариства, яке щороку робило свої вистави у палаті, де мала відбутися цим разом електротехнічна вистава. 26-літній інжинірський практикант на державній службі так рішуче говорив з державним міністром, що цей мусів занехати відшкодування. За спонукою М. переслали 1882 р. електричну енергію металевим проводам на віддаль 57 кільометрів з Місбаху (в Альпах) до Мінхену. Таким робом М. виказав, що його думка, пересилати електричну струю високої напруги довгими і тонкими металевими проводами на величезні віддалі без великих страт, не була утопією, як думала більшість сучасних йому електротехніків. Підчас тої вистави (1882 р.) казав М. запалити у Мінхені першу електричну лукову лямпу і то перед домом своєї судженої.

Підчас електротехнічної вистави, що відбулася 1891 р. у Франкфурті, передали до вжитку вибудовану Міллером лінію електричних проводів з гидроелектрівні Ляуфен над Некаром до Франкфурту над Майном. Електрична напруга цих проводів була на тодішні часи величезна: 15 тисяч вольтів. Цей експеримент став початком нової епохи в електричній господарці. Від цього часу Міллер став розбудовувати більші европейські електрівні.

До історії техніки перейде Міллер теж як основник „Німецького Музею" у Мінхені. Завданням цього музею є знайомити найширші кола з розвитком природничих наук та техніки та осягами найкращих німецьких дослідників та техніків.

ВОДНА ЕЛЕКТРІВНЯ НА... САҐАРІ.

В англійськім „Ґеоґрафічнім Журналі" (82. том, 289. стор.) находимо цікавий проект д-ра Балля як збудувати гидроелектрівні на Саґарі.

Річ у величезній (20 тисяч квадратних кільометрів!) западині (депресії) лібійської пустині, якої найглибше місце лежить 134 метрів нижче морського рівня. Ця западина вкрита покладами соли, одначе має й дві оази: оаза Моґара незамешкана, в оазі Гара міститься маленьке село. Западина називається Ґаттара і лежить на південь від египетського купелевого місця Марса Матрух над Середземним Морем.

Цю западину виміряли докладно щойно у 1926 р. Зараз і поробили пляни, як найкраще її зужиткувати. Д-р Балль проектує повести з півночі від Середземного Моря на 20 кільометрів довгий канал і впустити до нього воду з цьогож моря. Звідси на південь повести три тунелі, які кінчилисб би у западині на висоті 50 метрів нижче морського рівня. Цей спад морської води вистарчив би для електрівні потужности 330 тисяч кільоватів. Гидроелектрівня даваляб електричну струю долішньому Египтові, що віддалений від западини не більше 300 кільометрів.

Найцікавішим питанням цього проекту є те, куди подіти морську воду, що спадаючи виконала вже свою працю. Природній відплив цієї води до моря неможливий тому, що гидроелектрівня положена нижче морського рівня. Тут приходить з поміччю пустинний клімат: зужита вода випарує. Розуміється, що спочатку ця вода виповниляб цілу западину і утворилаб озеро. За якийсь час повсталаб рівновага: стільки води випарує, скільки її прибуде. Одначе після парування залишиться ще сіль. Кількість її щораз збільшуваласьби і за 1230 років не сталоб місця на воду: ціле озеро булоб виповнене сіллю. Бачимо з того, що вік цієї проектованої гидроелектрівні згори вичислений. Можнаб його продовжити, зужиткуючи сіль, що залишилась після парування зужитої морської води.

Стільки каже цікавий проект д-ра Балля. На всякий випадок електрична струя з западини Ґаттара булаб значно дешевша від струї, якої нині достарчає долішньому Египтові гидроелектрівня на Нілю біля міста Асуан.

ВІТАМІНА Ц СЕБТО АСКОРБІНОВА КИСЛОТА.

Ще з 1907 р. знаємо, що гнилець себто цинга є недугою, викликаною браком певного додаткового відживчого засобу, який назвали вітаміною Ц. Ця вітаміна є у свіжій городині та овочах (капуста, помідори, шпінак, помаранчі, цитрини, малини), зате нема її у муці, фасолі, горосі, сушеній городині, консервах та виварених стравах.

Хемічний склад вітаміни Ц виявили 1932 р. досліди мадярського вченого Сент Дердія. Цей дослідник дійшов після довголітньої праці до висновку, що вітаміна Ц. є кислотою нескомплікованої хемічної будови, званою гексуроновою кислотою. Цю кислоту добув Сент Дерді з деяких звіриних тканок (принирча) та з соку деяких овочів. Численні експерименти виказали, що гексуронова кислота дійсно запобігає гнильцеві і тому Сент Дерді запропонував назвати її аскорбіновою (протискорбутною) кислотою. Тут слід зазначити, що висновки Сент Дердія потвердили дослідники цілого світа.

Одначе Сент Дерді, що працює науково як професор лікарської хемії на університеті у Сеґеді, виказав недавно, що сік зі свіжих (зелених) овочів паприки, якої так багато в околицях Сеґеду, має порівнюючи, значно більше аскорбінової кислоти себто вітаміни Ц ніж сік помаранчі. З цього приводу славна хемічна фабрика Мерка приступила до масового виробу чистої вітаміни Ц, яку можна дістати як готовий препарат в аптиках.

РЕКОРД ВИСОТИ ЛЕТУ ЛІТАКОМ.

На днях осягнув італійський военний летун Ренато Донаті на своїм літаку висоту 14,5 кільометра. Його лет відбувся з летовища Монте Челіо. Досі рекорд висоти лету мав французький летун Лемоан, що піднісся 28. вересня 1933 р. на висоті 13.661 метрів. Цікаво, що Донаті застав на висоті 14,5 км. температуру 56 ступнів нижче зера.

МІЖНАРОДНІЙ КОНКУРС.

Саксонська академія наук визначила дві тисячі нім. марок нагороди („Richard-Avenarius-Preis") за наукову працю на тему: „Які консеквенції приносять для теорії пізнання теорія квантів та теорія піль модерної фізики?" Праці з гаслом (враз з вияснениям гасла у зачиненій коперті) слати до 1. квітня 1936 р. Саксонській Академії Наук, Ляйпціґ, Університет.

А. Л.

...зити відбувалися в нормальній атмосфері і не приходило до трагічних подій, які траплялися минулими роками.

— **Кваліфікація шкільних книжок.** Міністерство освіти оголосило розпорядок з приписами про кваліфікацію шкільних книжок і допомічних засобів науки. Рішення, які книжки надаються на шкільні підручники видає міністер освіти. При міністерстві істнуватимуть кваліфікаційні комісії з дорадчим голосом, складені із спеціялістів усіх ділянок науки. Такі комісії можуть істнувати теж при кураторіях. Автор або видавець при зголошенні до оцінки книжок оплачує адміністраційну оплату. При оцінці шкільних підручників і допомічних книжок до підручників заховується в тайні імя і прізвище автора та видавця. При оцінці інших книжок зберігається в тайні імя і прізвище автора та видавця лише на бажання. Міністр дозволяє шкільний підручник до вжитку на 5 років. Виїмково може означити коротший речинець. До хвилини вигаснення дозволу нові наклади шкільних підручників не вимагають окремого дозволу, хіба що видання змінене. Книжки допомічні до підручників дозволяє міністр на три роки. Якщо по трьох роках міністр не дасть вже дальшого дозволу, допоміжною книжкою можна послугуватися ще два роки.

— **Арештування в Бережанщині.** Аґенція „Всхуд" повідомляє: В бережанському повіті перевела поліція низку ревізій та арештувань серед українців. М. і. ревізії відбулися в мешканнях українських студентів, що живуть у Потуторах. Після ревізій арештовано студента прав Лабчика й учня IV гімн. кл. Лонкевича. Оба опинилися у слідчій вязниці в Бережанах. Арештування стоять у звязку з ...лєнням ...лецючок ОУН. Крім того арештовано ...прав Семчишина з Конюх під закидом приналежности до ОУН.

— **Що це таке?** Перед нами 1. і 2. число ...писи „Greko-Katolik", що в підзаголовку має напис: „czasopismo miesięczne dla grecko-katolickich Polaków". Виходить „Greko-Katolik" у Кракові, як основник його фіґурує проф. ...софіль Ступницький, як відповідальний редактор Михайло Паславський. Обі ті числа — це одна велика напасть на Греко-Католицьку Церкву, її єрархію і духовенство. Особливо гр. кат. українському духовенству дістається від „Greko-Katolik-a" не тільки в статейці, але й у кожній дрібній замітці. І все тут змішане разом: нікчемні наклепи, брехні й очевидні провокації та просто з пальця інсинуації. Тішиться „Greko-Katolik" тільки одним: номінацією окремого єпископа для Лемківщини, якого він не називає інакше як „біскупем польско-лемковскім". Переглядаючи ті два числа „Greko-Katolik-a", питаємо себе мимохіть: Що це таке? І кому потрібний такий „Greko-Katolik", що одиноким своїм завданням ставить ніщо інше, тільки боротьбу саме з Греко-Кат. Церквою?

— **Катастрофальна посуха.** Як повідомляють з Дрогобиччини, наслідком довготревалої посухи і високої температури стан засівів представляється катастрофально. Збіжжя жовкне і марне. Трави винуть. Гірські потоки переважно повисихали, води в ріках виказують дуже низький стан.

— **За напад на професора.** У вівторок 8 травня ц. р. перед суддею Нементовським відбулася розправа проти підс. Миколи Матвійчука, обвинуваченого за напад і побиття в дні ... березня ц. р. д-ра Яна Роговського, професора філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові. Проф. Роговський заявив, що побиття мало політичне тло, бо покривджений входив до організаційного комітету для уладження свята з нагоди іменин марш. Пілсудського. Після промови оборонця д-ра В. Старосольського суд звільнив підсудного. Розправа не доказала, начеби проф. Роговського побито при виконуванні урядових чинностей.

— **Горів залізничий міст.** В понеділок пополудні почав горіти залізничий міст на долині Дністра між стаціями Пасічна-Миколаїв. Наслідком надпалення порогів припинено залізничий рух на кілька годин. Тепер рух потягів на лінії Стрий-Лавочне відбувається в тому місці з пересіданням.

— **Злодійська активність.** В останніх часах львівські злодії проявляють велику активність. Нема дня а властиво ночі, щоб не доконано якогось більшого вломуЇ в безлічі менших крадіжей. В ночі на 6. ц. м. вломники вирізали отвір у дверях до мешкання Софії Гарфункель при вул. Красіцьких 15 і діставшись до середини, розбили панцирну касу, з якої забрали 6.830 зол. і біжутерію. Тої самої ночі ограблено пивницю Анни Кеніґ при вул. Жовківській 83 і вкрали товари вартости 2.500 зол.

— **За спротив проти ексмісії** при вул. Сонячній ч. 27. арештувала поліція 8 осіб та передала їх до розпорядження слідчого судді. Виявилося, що арештовані належали до т. зв. ексмісійної ячейки, яка виступала майже при кожній ексмісії в жидівській дільниці та заохочувала прохожих не допускати до ексмісії.

— **Злодій „джентельмен".** У Єзуїтському городі у Львові якийсь прохожий приступив до ... Валінківни та спитався, куди можна дістатися на пл. Юра. Коли Валінківна вказала йому, ... з вдячности поцілував її в руку та віддалився. Т... пер Валінківна запримітила, що їй з руки пропав годинник. Прохожі арештували „джентельмена"-злодія. Це ніде немельдований Йосиф ... Фріґат.

— **Домовий арешт.** Окружний суд у Варшаві видав недавно в кількох випадках рідко практиковану кару домового арешту. Таку кару можуть дістати тільки особи досі не карані і вірогідні. Арешт у власному мешканні може суд накладати тільки при карах, що не переступають 7 днів позбавлення волі. Домовий а...

рештантів пильнують поліційні службовці на кошт засуджених. Підчас такого арешту не вільно приймати ніяких візит.

— **Львівська хроніка.** Ясін Лубій вискочив через вікно городського суду міського у Львові і важко потовкся, тому, що судця засудив його на 7 місяців арешту за переховування крадених річей. — На головному двірці пробував відобрати собі життя 25-літний Маріян Банах з Виснюка пов. Острів, випивши більшу скількість вапняного розчину. В грізному стані відставлено його до шпиталю. — Сюди приставлено теж 31-літного І. Винницького з Козільник, який втративши посаду громадського гаєвого, напився амоняку. — При вул. Сонішній арештовано 8 комуністів, що робили перешкоди при урядовій ексмісії одної льокаторки.

— **З димом іде юдське майно.** В Борщовичах пов. Львів вибухла 7. ц. м. вечором пожежа, що знищила три господарські загороди. Згоріло разом шість будинків з цілим інвентарем, причому жертвою вогню впала пара коней і 6 штук рогатої худоби. Шкода велика, коло 10 тисяч зол., бо погоріли богатші господарі. Причина вогню покищо невідома. — У Слобідці пов. Жидачів згоріло 6 господарських загород. Вогонь повстав припадково. В часі ратунку тяжко попікся Ст. Романюк. Незабаром після згашення пожежі вибухнув вогонь в іншім місці того самого села і знищив 7 господарств. Шкоду обчисляють на 25.000 зол.

— **Труп з відтятою головою.** Люди з Рясни Польської під Львовом, ідучи до пільних робіт, найшли на залізничому шляху Львів-Рава Руська тіло коло 60-літного мужчини з відтятою головою. Голова лежала між шинами. При небіжчику не було ніяких документів, що вказувалиб на його назвище. Правдоподібно є це випадок самогубства, хоча не виключене душогубство. Вбитого могли злочинці кинути на шини. Справою занялася слідча влада.

— **Краєва хроніка.** В Самборі повісився 60-літній мужчина Антін Ґриґусь, вдовець, тому що діти спротивилися його женячці з молодою дівчиною. — В залізничій буді при шляху Львів-Ходорів повісився з невідомої причини 55-літній Петро Дідина, обходовий залізничник зі Старого Села.

— **Ліси горять.** В державних лісах у Зеленій пов. Надвірна згоріло 13 гектарів зрубу, 1.200 куб. метрів дров, загайник на просторі 5 га і грубший деревостан на просторі 14 га. Пожежу спричинили припадково робітники. — В Холойкові коло Белза згоріло 120 морґів ліса, із того 70 морґів соснини.

— **Воліє мандрівку до Варшави ніж 3-тижневий арешт.** Микола Скрупюк із Микуличина вибрався пішки до Варшави. Там хоче зложити Пілсудському просьбу, щоби йому дарували кару 3-тижневого арешту. Засудили Скрипюка за це, що в бюрі ПЗУВ, коли йому не признали премії за погорілі будинки, сказав, що цю справу вони полагодилиб йому, колиб дав хабаря.

— **Душогубство.** На станиці поліції в Пабяніцькій Руді біля Лодзі поліцай Йосиф Вавжонковський застрілив свого товариша Кароля Стефаняка за те, що цей залицявся до його дружини. Після вбивства Вавжонковський скінчив самогубством. Коли брат покійного Вавжонковського довідався про смерть свого брата, важко поранив свою братову. Брата арештовано.

— **Катастрофальна посуха,** що навістила Закарпатську Україну, сприяє масовим пожежам лісів. На румунському пограниччі горять ліси на просторі кількасот гектарів. У багатьох місцях підпалили самі селяни, щоби тим способом здобути пасовиска.

— **Замісць вінка на могилу бл. п. д-р Дарії з Лежогубських Чубатової** зложили п-і Ольга Бачинська і Міка Зелена 20 зол., а д-р Т. і Ол. Чапраги 10 зол. на Т-во Вакаційних Осель у Львові.

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: „ВЕСІЛЛЯ ФОНСЯ", комедія на 3 дії *Рушковського.*

Стара, 30 чи 40-літня польська комедія, що колись викликувала голосний сміх і в якій артисти показували, що вміють. Нинішній глядач відчуває від першої сцени, що нелегко артистам відтворити типи, які колись були смішні самою своєю появою. Чия вина це артистів, режисера чи твору? нелегко сказати. Поодинокі типи та сцени все ще комічні і надолужують за інші. Психольогія? важко твердити, що нема і нині на світі молодих пар, які беруть шлюб на злість незавиим наречним, що їх покинули. Вся ця фарса кінчиться досить несподівано, зарма, що банальною розвязкою. У добі канікули, коли хто йде в театр на те, щоб посміятися така комедія виконує дуже добре ... [illegible] ... з ...

к. р.

ВІДГУКИ ДНЯ.

НЕ ВМІРУ.

Бувають дні, тижні, ба місяці в яких чоловік жде на якусь імпрезу, як кани на дощ. І пора року добра і час ідеальний (по „першім"!), а тут хочби... ну, скажім: хочби пробне праження кави в „Народній Торговлі". В скучне недільне пополудня повіситися можна. Ходиш по місті, розпитуєш людей: може який концерт, виставка, попис, відчит, виклад, вкінці навіть доклад... Нічого! А тут погода така, що про проґульку за місто і думати не можна. Йдеш до каварні і перечитуєш переглянене, переглядаєш перечитане, а врешті зівнувши раз, другий і третій, манджаєш додому — спати.

Писав я свого часу про вплив галицького підсоння на психіку її мешканців. Направду, чимраз більше переконуюся, що це свята правда, дарма, що в малім фейлетоні.

Ось уже другий місяць спеки і спеки. Народ по селах благає в Бога хоч краплину дощу, бо збіжа вигорить нанівець, народ по містах теж уже оглядається за дощевою хмарою, бо порохи віддих запирають, в парках дерева привяли і квіти не пахнуть, бо врешті — масло дорожіє.

Та не тільки те. Всі знають, що як відчиняться колись небесні лотоки, то буде лити й лити, аж закиснемо всі в болоті, аж забудемо як властиво виглядає синява неба, золоте сонце і суха дорога. Без стриму, без міри падатиме дощ, дороги розмокнуть, ріки зиллють, збіжа виляжуться.

Як з підсонням, так буває і з імпрезами. Нема, нема і ще раз нема, потім ще зо два рази нема, врешті одної неділі:

„Свячене": на Потоцького, на Личакові, на Стрийській, на Старім Знесінні; в т-ві „Воля". Свято читалень „Просвіти" на площі Сокола-Батька, академія в память Шевченка в НТШ, вистава УФОТО, відчит д-ра Гнатишака на „Бесіді", Марійська Академія, а крім того меч Україна—Чорні і ще три інші, теж цікаві мечі.

Щоби хтось мав найбільш ідеальне поняття про український Львів, то не може припустити що українці можуть виповняти на всіх тих імпрезах салі чи площі

Не дивуюся, що в понеділок усі звіти з імпрез одноголосно нарікають: „На жаль, львівська публика не дописала".

Не дописала, бо не могла! Чотирнацять імпрез то не жарт навіть для Ню Йорку!

А ще одно.

Свято читалень „Просвіти" пройшло при дуже малій фреквенції львівського громадянства. Так каже звіт.

А я додам:

Ніякої пропаганди, ніякої реклями в пресі, афіші в останній хвилині, рахуючи не на дні, а на години...

Перепрошую: Чи можна числити на фреквенцію, не числячись із силою реклями, ну і з — чотирнацятьма імпрезами.

Бувають дні, тижні, ба місяці посухи.
А там — дощі, дощі, ба — зливи
Таке вже галицьке підсоння!

Галактіон Чіпка.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „КАЗАНОВА".

Життя славного гульвіси, найбільшого суперника Дон-Жуана — Казанови — ось ласий шматок для кінофабрикантів і кіноманів. Сам він мав нахабство твердити, що побив Дон-Жуанів рекорд 1003 любовних пригод і якщо вірити його життєписам, то не брехав. Але як вибрати з такої суми найкращі, найцікавіші чи найбільше фотоґенічні? Французькі режисери майстри від скорочування довгих історій і ті дві-три сцени, що показали нам для прикладу, заступають предовгу низку інших, що певне були би одноманітні. Мозжухин у ролі Казанови має одну дуже важну прикмету, сильнішу за інші: магічну силу зору. Його очі розяснюють небули його несподіваний успіх.

Фільма дуже дбайлива, доказує теж гарні будівлі та краєвиди.

Дописи.

САМБІР.

Сокільство — проф. Ів. Боберському. Небуденне свято мало сокільство і громадянство Самбірщини в дні 6. травня ц. р. Це велика академія в честь батька української руханки, проф. Івана Боберського, на яку зложилися: декламації (Дм. Артимович із Татар і Олекс. Городиський із Самбора), мішаний і мужеський хор зі Старої Ропи, дута орхестра із Самбора, вступне слово д-ра Рабія Юліяна, реферат п. Стебельського Богд. та вправи сокільських гнізд із повіту. А саме: 48 побр. і 12 пос. зі Старої Ропи, 22 побр. і 8 пос. із Бусовиська, 12 побр. із Хирова, 12 побр. і 9 пос. із Луки, 16 побр. із Татар, 25 побр. 10 пос. із Тершова та 25 побр. і 4 пос. із Самбора, разом 203 членів. Академія закінчилася дефілядою усіх вправляючих, останнім словом делеґата С.-Б. зі Львова п. В. Тиходіза, сокільським та національним гимном. Поважна скількість селянства, міщанства та молоді слідкувала з великим запікавленням за поодинокими точками академії. Брак місцевої інтеліґенції (поза кількома одиницями) давався відчути на святі. Пополудні відбулись із цієї нагоди змагання в відбиванці між Хировом і Самбором із висідом 25 : 27 у користь Самбора.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Заборони. З початком цього року прийшов до Бережан новий староста, п. Войцеховський, який за час свого короткого урядування показав свою тверду руку тим, що заборонив кружкові „Р. Ш." в Козовій відбувати в лютому свято Крут, кружкові „Р. Ш." в Потуторах грати аматорські вистави, філії „Просвіти" в Бережанах співати національний гимн, філії „Союзу Українок" у Бережанах заложити свій відділ у Поручині й інше. Займемося тільки двома справами: забороною грати амат. вистави в Потуторах і заложення кружка „С. У." у Поручині. Кружок „Р. Ш." в Потуторах вніс у січні ц. р. прохання до староства на дозвіл відіграти в часі 2 (двох) місяців отсі амат. вистави: „Невольник", „Пошились в дурні", „Давно те діялось", „Степовий гість", „Пімста жидівки". За тиждень надіслало староство на руки голови кружка гром. Івана Хичія письмо з дати 27. І. 1934, В. 47., в якім по думці арт. 75. уст. 3. розп. През. Р. П. 22 з 1928 р. про поступовання адм. (D. U. R. P. 36) заборонило повищі вистави грати, опираючись на тім що „decyzja niniejsza jako pozostawiona całkowicie swobodnej ocenie władzy, nie wymaga bliższego uzasadnienia". Від цього наказу вніс д-р Гриневич Володимир, адвокат у Бережанах, відклик до воєвідства. Друга справа виглядає так: Свідоме жіноцтво села Поручин звернулося з проханням до філії „С. У." у Бережанах заложити в них кружок „С. У.", деб жінки могли сходитися та обмірковувати справи, звязані з життям жіноцтва. Філія пішла їм радо назустріч. Скликала установчі заг. збори, на яких вибрано виділ, і внесла до староства повідомлення про заложення свого відділу. Письмо внесено дня 13. І. 1934, а сподівана апробата чи відмова мала прийти дня 10. ІІ. 1934. Коли цей речинець минув, а заказу не було, філія вислала свою делеґатку до Поручина відкликати офіціяльно кружок „С. У.". Та яке було здивування делеґатки, коли показали їй заборону заложити кружок. Письмо староства в цій справі виглядає так: Starosta Powiatowy Brzeżański. Nr 8—42. Brzeżany, dnia 17. lutego 1934 r. Do założycieli Stow. Zwykłego Oddziału Stow. p. n. „Sojuz Ukrainok" na ręce p. Marji Boluch w Poruczynie. Na zasadzie art. 14 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27. października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808) zakazuję założenia zgłoszonego mi Stowarzyszenia zwykłego Oddziału „Sojuz Ukrainok" w Poruczynie, albowiem istnienie tegoż nie da pogodzić się z prawem i może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego, albowiem w skład zarządu stowarzyszenia wchodzą osoby, które nie dają należytej rękojmji że działalność stowarzyszenia będzie prowadzoną w ramach statutu. — Ponadto stowarzyszenie nie odpowiada względom pożytku społecznego, albowiem w Poruczynie istnieją już organizacje o podobnych celach społecznych. Od niniejszej decyzji przysługuje Panu prawo wniesienia odwołania do Wojewody Tarnopolskiego za mojem pośrednictwem w ciągu 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu jej doręczenia. Starosta powiatowy (-Wojciechowski). Письмо не дістала голова „С. У." у Поручині 2. ІІІ. ц. р., саме напередодні відкриття кружка, а йшло воно з Бережан до Поручина від 17. ІІ. до 2. ІІІ. ц. р. поручено! Дивно стає, коли подумати, що до Поручина, до якого з Бережан є 16 км., поручене письмо йде два тижні, а ще дивніще, коли воно не може бути доручене з почти п. Біще, з якого до Поручина всього 1.5 км. Проти цієї заборони вніс до воєвідства відклик адвокат др. В. Гриневич. І вийшла цікава річ: В наслідок того відклику до воєвідства староство в Бережанах анулювало свою заборону і позволило вкінці заложити повищий кружок.

СТРИЙ.

Свячене в „Міщанській Бесіді". Найстарше у Стрию українське товариство „Міщанська Бесіда" відсвяткувало у провідну неділю традиційне „свячене". В міжчасі виглядало вже так, що всі українські товариства засядуть при одному столі до спільного свяченого як одна обєднана національна родина. На жаль між ініціяторами пішла боротьба за право першенства й керми в улаштуванні такого обєднаного свята. Виділ Т-ва „Міщ. Бесіди" радо повитав був цю думку обєднаного свята. Не діставши відповіди, мусів вкінці реалізувати свою ухвалу на власну руку для своїх членів. Свячене посвятив о. кат. Ліщинський. Промовляли м. ін. мец. д-р Лужецький і м-р Падох. На свячене прибули відпоручники українських товариств з Ланів, та — на жаль — забракло чолових членів українського стрийського громадянства. Навіть синдик правний дорадник товариства, теж не явився. Цей бойкот міщанського товариства почався мабуть від часу виборів до громадської ради. Не тут місце викликати вовка з ліса, але відважмося сказати собі правду в очі, що обі сторони винні у наших громадських невдачах. Та сама основа була причиною розбиття в серед- і передмістю. Вельми бажаним будоб, щоб ціл. сеньор Стрийщини, п. меценас д-р А. Гарасимів, скликав анкету всіх виділів українських товариств серед- і передмістя. Тоді на спільній нараді можнаб розважити, яким чином викорінити лихо та наладнати колишнє співжиття між поодинокими товариствами і громадянами для загального національного добра.

Міщанин.

СПОРТ.

МИСТЕЦТВА У. С. С.

ЛЬВІВ. ТРИЗУБ — ЧОРНОМОРЦІ 3:1 (1:0).

Змагання цих двох чолових дружин стояли на доволі високому рівні. Гра фер, у першій половині рівнорядна, в другій з перевагою Тризуба, в якому вирізнювався напад. У Чорноморців найкраща була лінія помочі. Слід відмітити спортову вироблєність Чорноморців, які, хоч програвали важні для них змагання, ні одним словечком не противилися рішенням судді і не викрикували між собою. Навпаки Тризуб, зокрема Краєвський і Ярош, поводилися на грищі зовсім не по спортовому. Суддював п. Лев Назар.

ЛЬВІВ. БОГУН — У. Р. С. К. 4:2 (0:2).

Перший виступ Богуна в цьогорічних мистецтвах випав зовсім удачно. Дружина молода, слаба ще може фізично, зате добре технічно і має зрозуміння для збірної гри. УРСК, що вів у першій половині 2:0, злегковаживши молодого противника, позволив видерти собі певну перемогу і стріляти по черзі четверо воріт. Суддював п. Повзанюк.

ЛЬВІВ. III. СОКІЛ — ДНІПРО (ВИННИКИ) 4:2 (0:2).

Ті змагання, як і змагання Богун — УРСК, відбулися у рямках спільної імпрези на площі Сокола-Батька і дали такий свійський вислід. Багато причинився до такого вислідy вітер. Назагал кращою дружиною був Дніпро, який теж повинен був ті змагання рішити у свою користь. Суддював п. Стемпурський.

ХОДОРІВ. У. С. Т. — РОКСОЛЯНА (РОГАТИН) 4:1.

СПОРТОВЕ ЖИТТЯ У СТАНИСЛАВОВІ.

Станиславів. Пролом — Гакоах 2:0 (1:0). Ворота стрілив Якібчук. Пролом виступив у складі: Розлоцький, Моклович Андрішин II; Борисевич, Росяк, Кульба; Деминчук, Керникевич, Стродак, Якібчук I, Прідун II. Цим разом зробив Пролом своїм симпатикам дуже милу несподіванку, виграючи з Гакоахом. У Проломі найліпше грала оборонна двійка. Розлоцький поправляється. Найслабше грав напад, зе вповні міг задоволити лише Якібчук. Деминчук і Керникевич виразно в хвилевій недиспозиції, бо оба не можуть приходити на треніги через фахові заняття. Гра сама не стояла на високому рівні, але проте була дуже цікава і тримала видців у напруженні. Безліч догідних підбрамкових позицій не використали оба напади, стріляючи з кількох кроків поза ворота. Суддя не признав двоє воріт, стрілених зовсім правильно Керникевичем на початку гри, а Андрішин стріляв карного воротареві в руки. Видців около 600.

Пролом II — Гакоах II 3:2 (0:2). Вислід міг бути далеко кращий, якби трійка більше стріляла і якби дружина була більше зіграна.

Світезь — Ревера 3:2 (0:1). Гра Світезі подобалася, яка технічно перевищала на цілу клясу Реверу. Ревера без Рудавка й Вебера. Видців ок. 1.500

Станиславовія — Раз Два Тон 6:1 (3:0). Маккабі — Ревера II 3:1.

ЗМАГАННЯ У. С. С. У СТАНИСЛАВІВЩИНІ.

Вихор Ямниця — Чайка Отинія 3:1 (0:1) (мист.).

Сокіл III — Пробій Павелче 3:2 (мист.) Сокіл III злегковажив противника, виступаючи з 4 резервовими. Пробій стрілив оба голі з карного, які подиктував несправедливо суддя п. О. Ясеницький, що зрештою суддював дуже невміло.

Вихор Ямниця — У. С. К. 2:1 (мист.). Певна виграна селянської дружини, яка на своєму грищі показалась дуже небезпечною. Суддя м-р Світецький.

Сокіл Богородчани — Чайка Калуш 1:0 (1:0). (мист.). Перевага Сокола, якого напад не зумів використати догідних позицій. Чайка представляється зовсім слабо, особливо фізично. Суддював добре п. С. Пагашій, який вибивається на одного з кращих суддів У.С.С-у.

В мистецтвах веде: в I. групі Сокіл III. Станиславів-Бельведер, у II. групі Вихор Ямниця, який є найповажнішим кандидатом і на цьогорічного мистця.

Б. Л.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ПРОЛОМУ".

Дня 17. 5. в год. 11. у малій салі „Сокола" відбудуться Загальні Збори У. С. Т. „Пролом" у Станиславові.

ДО ВІДОМА ВСІХ КЛЮБІВ У. С. С. У ЛЬВОВІ.

З причини технічного характеру **легкоатлетичні кружні змагання** переложено з 16. і 17. на дні 26., 27. і 28. травня. Також „**День Українського Спортівця**", що мав відбутися 20. ц. м., відбудеться ... червня ц. р.

Внутрішньо-клюбові легко-атлетичні змагання мають всі клюби перевести у себе до дня 25. ц. м.

Львівський Референт У. С. С.

СОКІЛЬСЬКІ ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАНЦІ.

Сокільські краєві змагання у відбиванці, що входять у програму III. Краєвого Здвиту Українського Сокільства, відбудуться **у Стрию дня 20. травня** ц. р. У тих змаганнях можуть взяти участь лише сокільські дружини, які зголосять свою участь до дня 15. травня ц. р. Зголошення до змагань треба слати на адресу Українського Повітового Пож. Рух. Союзу у Стрию (вул. Дрогобицька ч. 7), який займеться організацією тих змагань. Спізнені зголошення не будуть брані під увагу. Ближчі дані про ті змагання будуть поміщені в „Ділі" безпосередньо перед змаганнями. Здвиговий Комітет взиває сокільські гнізда взяти якнайчисленнішу участь у тих змаганнях. Всі члени дружин ... дістануть ювилейні здвигові відзнаки, а три перші дружини дістануть грамоти.

КУРС ЗДВИГОВИХ ВПРАВ.

Курс здвигових вправ побратимів, посестер, учнів та учениць відбудеться **у Львові в дні 17. травня ц. р. (четвер)**. Курс зачнеться в год. 8-ій рано на площі Сокола-Батька і триватиме весь день. Курс є безплатний. Сокільські гнізда повітів: львівського, городецького й перемишлянського, які не брали участи у попереднім курсі, вишлють на цей курс одного побратима і посестру.

Здвиговий Комітет.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича Підгайці.

9. V. Фраскіта.
10. V. Пісні в лицях.
11. V. Королева кіна.

Великий Міський Театр.

Середа, 9. V. год. 7·30 веч. „Фонсеве весілля".

Четвер, 10. V. год. 7·30 веч. „Гостинниця під Білим Конем".

Театр Ріжнородностей.

Середа, 9. V. год. 7·30 веч. „Карера і устава Лебреша".

Четвер, 10. V. год. 7·30 „Фанні".

Кіна.

АПОЛЬО: „Деревляні хрести" (на осн. повісти Рольанда Дорželеса).

АТЛЯНТИК: „Отаман Анненків" (фільма в російській мові).

ВАНДА: „Мій приятель король" (Том Мікс).

КАСІНО: „Казанова" (Ів. Мозжухин).

КОЛІСЕЙ: „Кохання на приказ" і ревія „Щось для кожного".

КОПЕРНИК: „Чібі" (віденська комедія), „Баль білих діжечок" (із Містенгет), барту в Польщі.

МАРУСЕНЬКА: „Чібі" (віденська комедія), ревія „Травень, діто, травка!"

МІРАЖ: „Ясноволоса ирія" (Ліліана Гервей, Анрі Гара).

МУЗА: „Біла лелія (з Ол. Мей).

ПАЛЯС: „Панна Жозета моя жінка".

ПАН: „Дика дівчина" (Клара Бов).

ПАСАЖ: „Пат і Паташон у жіночому пансіонаті", „Улани, улани".

СВІТ: „Божевільна ніч у звіринці".

СОНЦЕ: „Королівський любко", ревія „Катаринка в сонці".

СТИЛЕВЕ: „Дайте мені чоловіка!" (Анні Ондра), ревія „З усього серця".

ХИМЕРА: „Чорти в коханні".

УТІХА: „Остання цариця" та ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 9. травня 1934.

Відень (506,8) 17·45 Спів, 19·15 Концерт військ. оркестри, 21·20 Регерові твори (музика, спів), **Братислава** (298,8) 17·05 Бетовенова соната а-дур на скр. і форт., **Прага** (470,2) 19·35 Весела програма, **Париж** (1649) 20·45 Симф. концерт, **Атльона** (531) 19·55, 20·35, 21·14 Спів, **Білгород** (439,8) 19·00 Популярні мельодії, **Любляна** (569,3) 20·00 Опера, **Берлін** (356,7) 18·30 Квінтет Брікнера ф-дур 19·20 Нар. пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16·00 Концерт оп. музики, 19·00 Нар. пісні, **Мінхен** (405,4) 20·15 „Паяци" оп. Леонкавалля, **Штутгарт** (522,6) 11·10, 15·00, 15·30 Пісні, **Будапешт** (549,5) 12·05 Концерт, 18·30 Фортепян. 19·30 „Джудіта" оп. Легара, **Мілано** (368,6) 17·10 Спів, **Рим** (402,8) 20·45 Тріо.

Четвер, 10. травня 1934.

Відень (506,8) 11·20 Симф. концерт, 19·15 Оперетова музика, **Братислава** (298,8) 12·15 Концерт, **Прага** (470,2) 19·30 „Далібор" оп. Сметани, **Атльона** (531) 20·45, 21·20 Пісні. **Любляна** (569,3) 11·00 Пісоньки **Берлін** (356,7) 17·20 Пісні, **Лайпціг** (382,2) 15·20 Дрезденський квартет, **Мінхен** (405,4) 12·00 Популярна музика **Букарешт** (365) 20·00 Хор пісні, **Будапешт** (550,5) 17·30 Циг. музика, 21·50 Камер. музика **Мілано** (368,6) 20·55 „Мефістофель" оп. Аріґа Боїта, **Рим** (420,8) 3·05 Легка музика.

Львівське радіо.

Середа 9. травня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05 Праця фахової інтелігенції на провінції (для абітурієнтів), 12·20 Легка оркестра з гр. плит, 12·35 Концерт (оркестра, фортепян, спів, Ронська), 15·05 Збіжева біржа, театраль. репертуар, 15·10 Господарські вістки, 15·20 Скрипковий концерт Чайковського (з гр. плит), 15·50 Балачка для дітей, 16·20 Листи та програми, 16·35 Джезова 2-форт. музика, 17·00 „Рам-тамтам" (пісоньки в вик. муж. хору), 17·30 Відчит про Ел. Ожешкову, 18·10 Муз. репортаж: „Інші часи, інші люди", 18·53 Законодатні новини, 19·10 Всячина, 19·25 Літер. фейл. „Литва в польській поезії", 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва реруи, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Легка музика, спів, 21·00 Актуальний фейлетон, 21·15 Концерт симф. оркестри (у програмі: Українська увертюра Ґросмана „Марія") спів: Волінський (тенор). 22·00 Відчит в есперанто: „Польська духова культура в ост. чвертьстолітті", 22·20, 23·05 Танкова музика, 22·40 Гр. плити.

Четвер, 10. травня 1934.

9·00—10·00 Ранішня авдиція, 10·10 Популярна музика з гр. плит, 10·30 Катедральний хор із Варшави, рел. музика з гр. плит, 11·57 Сигнал часу, 12·10 Метеорольоґ. вістки, 12·15 Муз. поранок, 14·00 Рільнича балачка, 14·20 Сільські танці та сценки (гр. пл.), 15·10 Гр. плити, 15·20 Концерт джез. музики, 16·00 Для дітей: „З весною", пісоньки, „Пригода хруща", 16·30 Чвертьгодина славних артистів із гр. плит (Рогачевський, тенор), 16·45 Летунське оповідання, 17·00 Плекання шкіри на весну, 17·15 Концерт солістів (фортепян, спів), 18·00 Авд. „Лет.-газ. атака", 18·40 Пісоньки (Ріш. Таубер із гр. плит), 18·55 Румунія гарна 19·13 Фейл. „Марсейська леґенда", 19·15 Всячина, 19·30 Фейл. „Око в око з законом", 19·45 Комунікат Т-ва плекання коней, 19·50 Вибрані думки, 19·52 Авдиція з нагоди нац. свята Румунії, 20·25 Гр. плити, 20·57—24·00 Трансмісія з міланської „Ля Скали": „Мефістофель" оп. Аріґа Боїта. В перерві: 1) Муз. фейл. 2) Фейл. „Фільософія вартости життя в „Фавсті", 3) Спортові вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові в приватних оборотах 5·25 зол.

Золото: Долари 8·94—8·97, Франки фр. 35·00—35·50 Дукати 83·00—83·50, Корони 37·20—37·60, Рублі 46·00—46·50.

Срібло: Корони 0·28, Фльорени 0·75, Рублі 1·25.

У Варшаві були такі курси: Льондон 27·00, Париж 34·94, Берлін без трансакцій Цюріх 171·53, Амстердам 358·55, Прага 22·05, Мілано 45·06, Відень 98·00—1·00, Букарешт 37·50—40·00 Нюйорк кабель 5·28 і пів, Нюйорк чеки 5·28.

ЗБІЖЕ.

Ціни	паритас Підволочиська від—до	паритас Львів від—до
Пшениця двірсь.	15·00—15·25	16·50—16·75
Пшениця збірна	13·75—14·00	15·25—15·50
Жито однопіле	11·50—11·75	13·50—13·75
Жито збірне	11·00—11·25	13·00—13·25
Кукурудза краєва	17·00—18·00	
Бобик	10·00—11·00	
Вика чорна	8·25—8·75	
Вика сіра	6·75—7·25	
Гречка на мливо	14·00—15·00	
Крупи гречані	30·00—31·00	
Просо краєве	18·50—19·50	
Мука пшенична люксус. до 40%	28·00—28·50	32·00—32·50
Мука пшен. 50%	25·00—26·50	
Мука пшен. 55%	24·50—25·50	
Мука пшен. 60%	24·25—24·75	28·00—28·50
Мука пш. разова до 96%		20·00—20·50
М. пш. по пер. 40% д. 10%	23·00—23·50	25·00—25·50
М. пш. по пер 40% д. 20%	21·00—22·00	23·00—23·50
М. пш по пер. 50% д. 10%	19·50—20·00	21·50—22·00
М. пш. по пер. 55% д. 5%		20·00—21·00
М. п. по пер. 60% д. 5%	16·50—17·00	18·00—18·50
М. п. посл. понад 65—70%	12·00—12·50	13·00—13·50
М. пш паст. д. 70%	10·00—10·50	
Мука житня I. кат. 55%	18·50—19·50	22·50—23·00
Мука житня I. кат. до 65%		20·50—21·00
Мука житня II. к. сит. до 70%	10·00—10·50	12·50—13·00
Висівки житні	6·75—7·00	7·00—7·25
Висівки пшен.	6·75—7·00	7·00—8·50
Висівки пш грубі	7·15—7·25	
Крупи ячм. грубші		20·00—21·00
Пшоно		43·00—45·00
Пенцак		20·00—21·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що з дня 1 травня ц. р. платить кооперативам за:

1 кг. масла десерового	3·25 зол.
1 л. молока	—·20
1 л. сметани	—·40
1 к. яєць	2·20

Тенденція на масло, молоко, сметану і яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє що з 5. V. ц. р. платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвір'я птахарні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 11):

Курята за 1 кг.		1·80
Кури	I класа	1·30
„	II	1·10

Тенденція знижкова. На качата, гусята, індички, качки і гуси попиту нема.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок 10.